

Wiadomości KSN Solidarność

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Nr 5-6 (302-303) maj – czerwiec 2021 r.

Kopalnia węgla brunatnego w Turowie. Akurat ta kopalnia tak bardzo przeszkadza!

Foto. Anna Uciechowska - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1157585>

SPIS TREŚCI

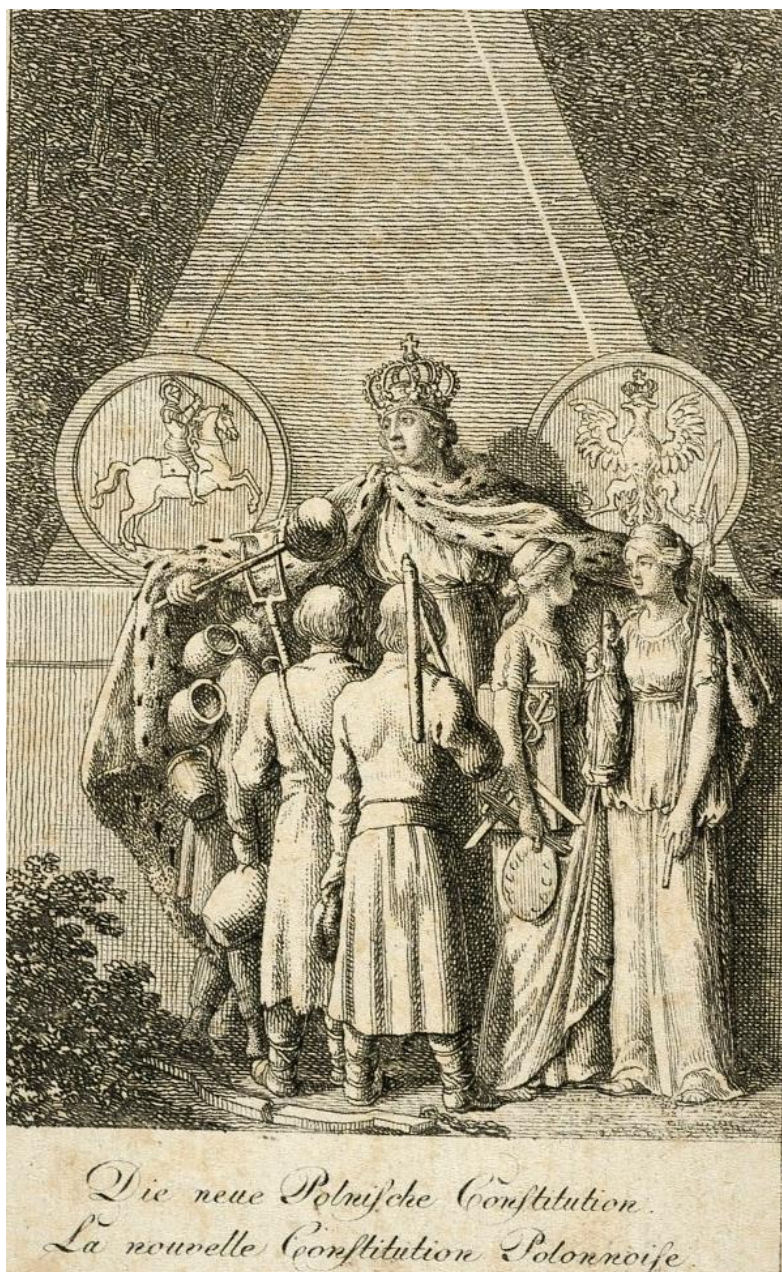
Uchwała Sejmu RP (o Konstytucji 3 maja)
Na progu nowej epoki - J. Sobieszcański
Koronawirus. Ciąg dalszy VII. – JS

Działania Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”:

- Komunikaty z posiedzeń Rady KSN i Prezydium
- Opinia KSN o projekcie ustawy
- Wspólny komunikat KRASP i KSN
- Stanowisko KRASP, RSzWiN, KSN w sprawie programu szczepień

Ze strony Komisji Krajowej

- Decyzje Prezydium KK nr 70/21 i nr 72/21
- 10 milionów obywateli – E. Sobieszcańska
Józefa z Bleszyńskich Dąbska – T. Bleszyński
Strajk studentów w PW. Jak to było naprawdę.
Królestwo Eswatini – A. Winiarski
Przypomnienie o takim pojęciu jak prawda - W. Pillich
Wspomnienia ...
Wybrane wydarzenia

**UCHWAŁA
SEJMU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 27 listopada 2020 r.
w sprawie ustanowienia roku 2021
Rokiem Konstytucji 3 Maja**

3 maja 1791 roku Sejm Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego uchwalił Konstytucję 3 Maja – niosącą gwarancje swobód obywatelskich, tradycje chrześcijańskie, tolerancję i wartości Oświecenia, która stała się dokumentem tworzącym późniejszą tożsamość suwerennego narodu. Uchwalona jako pierwsza w Europie i druga na świecie Ustawa Rządowa stanowiła dowód głębokiego patriotyzmu oraz zrozumienia spraw obywatelskich i społecznych.

Przyjęta przez akklamację w dobie zagrożenia Ojczyzny Konstytucja 3 Maja była próbą zaangażowania obywateli w ratowanie Rzeczypospolitej przed atakami państw ościennych poprzez utorowanie drogi do długofalowych reform demokratycznych oraz wzmocnienia państwa w celu obrony niepodległości.

Konstytucja 3 Maja wprowadziła trójpodział władzy. Jej postanowienia były wymierzone przeciw liberum veto. Przyjęto w niej nowatorskie rozwiązania w zakresie parlamentaryzmu. Stanowiła dojrzałe i oryginalne dzieło oświeconych reformatorów i wpiisywała się w europejski i światowy program ówczesnych przemian.

Zajmująca szczególne miejsce na kartach wspólnej historii Polski i Litwy majowa Ustawa Rządowa, przyjęta na Zamku Królewskim w Warszawie, regulowała organizację władz państwowych, prawa i obowiązki obywateli. Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów w październiku 1791 roku jeszcze trwalej równoprawnie związało Koronę i Litwę, dając siłę do przyszłej walki o niepodległość potwierdzonej żarliwością, krwią bohaterów i poległych w kolejnych zrywach narodowowyzwoleńczych.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, świadomy znaczenia Konstytucji 3 Maja jako ważnego elementu pamięci zbiorowej, oddając hołd wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego wiekopomnego aktu – myślicielom politycznym, posłom na Sejm Czteroletni, przedstawicielom ówczesnego obozu patriotycznego oraz pokoleniom Polaków, których niezłomna walka pozwoliła na przetrwanie lat niewoli i odzyskanie niepodległości, zachęca do refleksji nad dziedzictwem Konstytucji 3 Maja współcześnie i ustanawia rok 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja.

Marszałek Sejmu: E. Witek

Na progu nowej epoki

Środki przekazu poinformowały o szlachetnej inicjatywie w Opolu. Tamtejszy Wojewódzki Urząd Pracy postanowił wyszkolić seniorów, jak posługiwać się smartfonem. To bardzo cenna inicjatywa przeciwdziałająca wykluczeniu informatycznemu osób starszych. Koszt szkolenia to 700 tysięcy złotych. Szkolonych będzie 60 seniorów. Można pomyśleć jak mogą rozwinąć się inicjatywy terenowe po wpłynięciu do Polski środków z Europejskiego Funduszu Odbudowy.

Tylko jakiś malkontent napisał, że może się podjąć takiego szkolenia za 3 600 zł.

Rzeczywiście wielu seniorów ma problemy ze swobodnym korzystaniem z komputerów, smartfonów, a nawet z telefonów komórkowych. Tymczasem techniki cyfrowe coraz szerzej wkraczają w nasze życie. Bez wychodzenia z domu możemy załatwiać wiele spraw, np. wypełniać dość złożone dokumenty i przysyłać je dzięki internetowi. To będzie nam ułatwiać życie i z czasem stanie się to codziennością. Jednak krąg osób mających kłopoty z coraz szerszym zastosowaniem techniki cyfrowej zaczyna się powiększać. Często reklamowana intuicyjna obsługa programu komputerowego bywa zawodna. Dopiero telefon do zarządzającego programem wyjaśnia, że w pewnym momencie realizacji działania należy kliknąć w jedną wskazaną ikonkę. Można było przecież wyraźnie to napisać w instrukcji postępowania. Instrukcja, no właśnie. Wielokrotnie przeglądając instrukcję obsługi odnoszę wrażenie, że jej autor chce się popisać tym, że jest świetnym informatykiem i że zna język angielski. A może by do pisania instrukcji angażować kogoś nie będącego informatykiem, który pod nadzorem informatyka opracuje prosty tekst, wyjaśniający sposób postępowania.

Chciał nie chciał, czas zauważyć, że jesteśmy na progu nowej epoki. Czwartej. To epoka cyfryzacji, informatyki i sztucznej inteligencji. Coraz więcej wiemy o otaczającym nas świecie, trochę więcej wiemy o nas samych. Nowa epoka pozwoli nam stworzyć nową codzienność. Mamy nadzieję, że lepszą codzienność. Czy będzie jak zwykle? Epoka żelaza przyniosła nam wspaniałe mosty, wieżowce sięgające chmur, samochody i pociągi, samoloty pasażerskie przewożące kilkaset osób w kilka lub kilkanaście godzin z kontynentu na kontynent, wysyłamy forpocztę na inne planety, ale także wytwarzamy karabiny maszynowe, bomby, w tym bomby atomowe. Drzemie gotowość do zniszczenia świata. To efekt zderzeń natury ludzkiej i pogubienia wartości..... Jednak chcę być dobrej myśli.

Informatyka, a z czasem sztuczna inteligencja w szczególności, pozwoli nam wyzwolić się od wielu prac. Spowoduje to problemy społeczne, więc zawczasu powinniśmy pomyśleć jak sobie z tym poradzić. To będzie poważny społeczny problem. Bardzo ważny także dla związków zawodowych i dla procesów kształcenia. Na razie nie jest to jeszcze bardzo pilne, ale trzeba zacząć o tym myśleć.

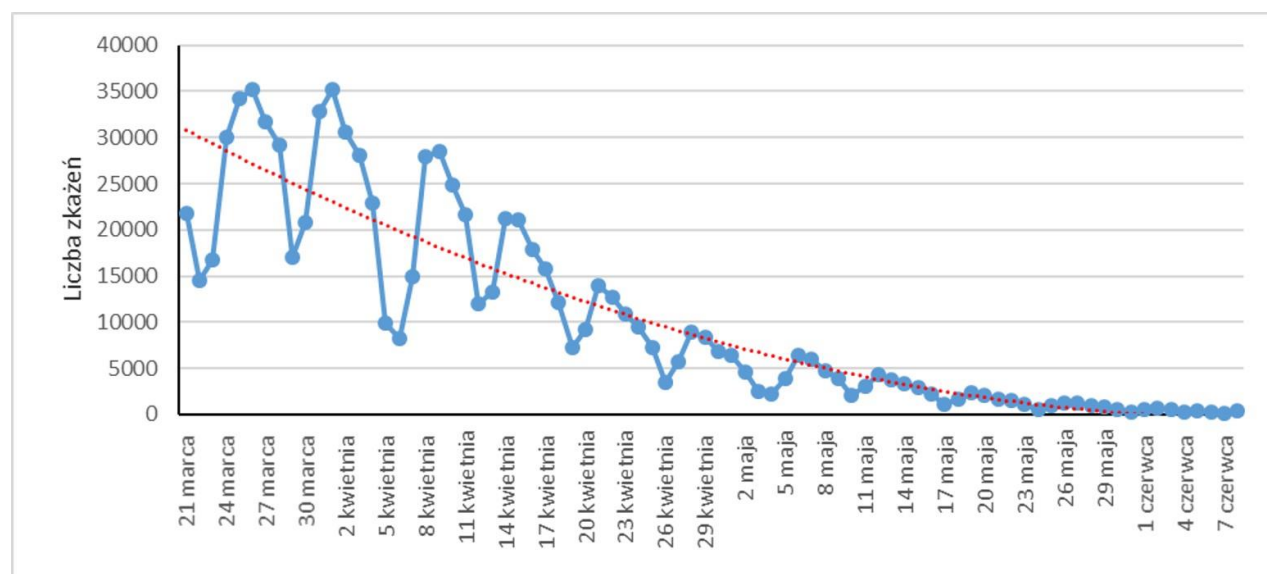
W Polsce w najbliższych latach, jeżeli nie będzie żadnej katastrofy, będzie dynamiczny okres rozwoju inwestycji centralnych i infrastrukturalnych, a także naszej gospodarki, w tym i naszego przemysłu. Będziemy potrzebowali wielu pracowników, ale dobrze przygotowanych do realizacji ambitnych celów na dziś i na jutro. Stąd wynika też zadanie dla procesów edukacyjnych – to odpowiednie kształcenie kadr na poziomie szkoły średniej (także o profilu zawodowym) i na studiach wyższych.

Jednak jesteśmy już na progu nowej epoki. Poza zmianami w naszej codzienności następują dynamiczne zmiany sposobu realizacji procesów wytwórczych, a to będzie rzutowało na konkurencyjność gospodarki. Pod tym względem dużo się zmienia w naszym kraju, ale jednak informatyzacja procesów wytwarzania w wielu rozwiniętych gospodarczo krajach jest bardziej zaawansowana. W uczelniach mamy pracowników nauki doskonale znających istotę fizycznych zmian zachodzących w czasie procesów wytwarzania, a także pracowników doskonale znających współczesne rozwiązania informatyzujące te procesy. Warto by suma tej wiedzy reprezentowana przez pracowników nauki stała się impulsem do poszerzenia współdziałania pomiędzy podmiotami gospodarki i uczelniami.

Janusz Sobieszczański

Koronawirus. Ciąg dalszy VII.

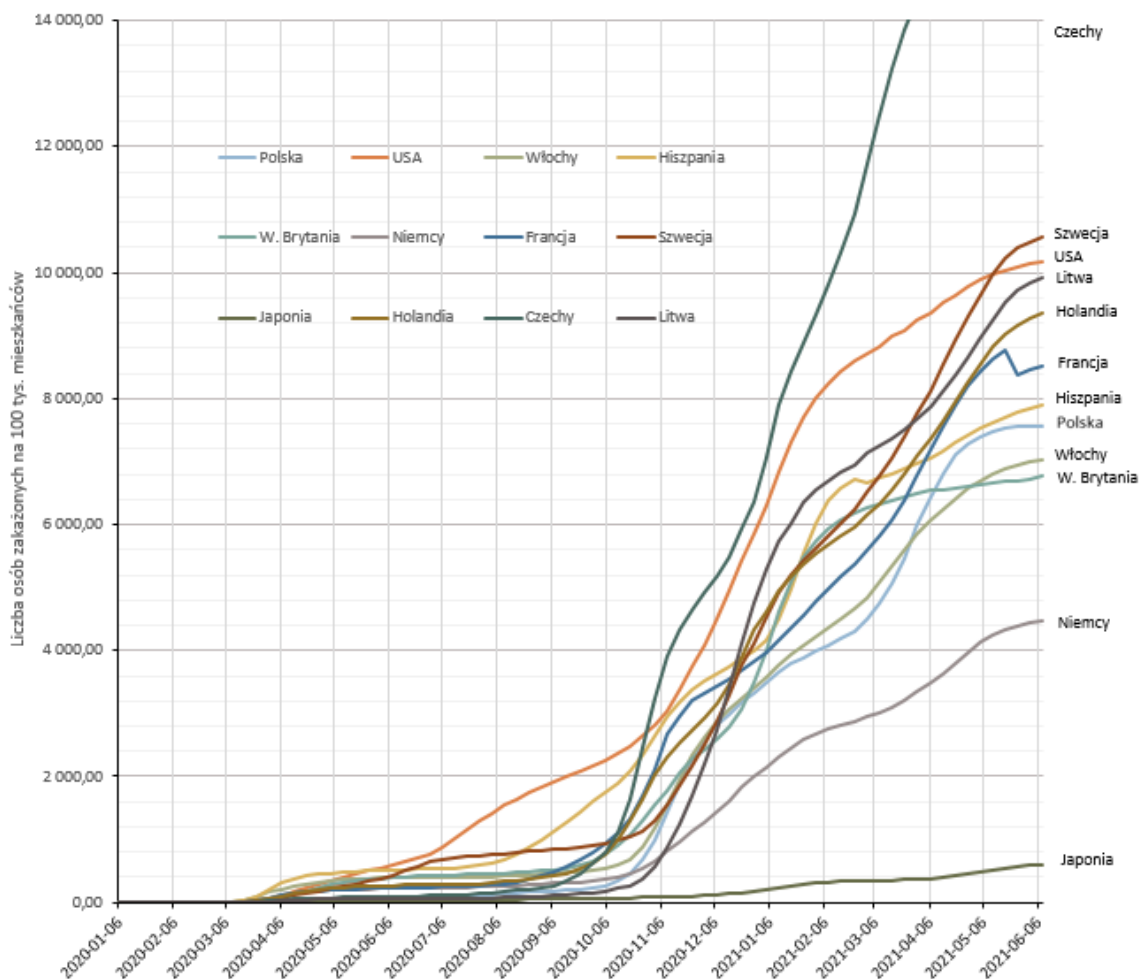
Poprzedni odcinek „Koronawirusa” obejmował, orientacyjnie od 10 lutego, okres rozwijającej się trzeciej fali pandemii. W połowie marca tygodniowa liczba nowych zakażeń to 116 444. Do końca rozpatrywanego wtedy okresu liczba zakażeń w tygodniu utrzymywała się powyżej stu tysięcy. W tygodniu kończącym się na dacie 30 marca było to powyżej 190 tysięcy zakażeń. Szczególnie dużą dzienną liczbę wykrytych zakażeń w Polsce zarejestrowano 1 kwietnia. Było to 35 251 zakażeń. Na wykresie (rys.1) przedstawiono dzienne notowania zarejestrowanych zakażeń w Polsce, w okresie od 21 marca do 8 czerwca 2021 r. Ostre zęby „piły” wykresu są spowodowane sumą kilku czynników. Tendencję zmian w rozprzestrzenianiu się wirusa lepiej opisuje linia trendu, na wykresie czerwona linia przerywana. Ten obraz jest optymistyczny, nawet bardziej niż w ubiegłym roku o tej porze.

Rys. 1. Dzienna liczba zakażeń zarejestrowanych w okresie 21 marca – 8 czerwca 2021 r.

Kolejny wykres (rys. 2) obejmuje okres od 6 marca 2020 r., do 8 czerwca 2021 r. Przypomnę, wykres jest budowany według informacji statystycznych podawanych przez „Koronawirus – raporty online”. Obrazuje narastanie liczby wykrytych zakażeń przypadających na 100 tysięcy mieszkańców: w Czechach, Francji, Hiszpanii, Holandii, Japonii, Litwie, Niemczech, Polsce, Stanach Zjednoczonych, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Włoszech. (Podobnie jak w poprzednim odcinku, wprowadzane korekty w źródłowych danych statystycznych zaburzają logikę wykresu. Tym razem tak jest w przypadku danych z Francji.)

Trzecia fala koronawirusa przyniosła w wielu krajach silny wzrost liczby zakażonych. Niestety, do tej grupy należy też Polska. W lutym 2021 roku byliśmy na końcu licznego „peletonu” państw, a po marcowo-kwietniowym uderzeniu zarazy mamy większą liczbę zakażeń (na 100 tys. mieszk.) niż Włochy i Wielka Brytania i tylko nieco mniejszą niż Hiszpania. Widocznie nasi rodacy są bardziej aktywni w rozprzestrzenianiu wirusa. Wielka Brytania, która swoich mieszkańców męczyła lockdownami i wprowadziła intensywne szczepienia, w okresie kwietnia i maja bardzo spowolniła przyrost zakażeń. Brytyjczyków przed pełnym zniesieniem ograniczeń powstrzymuje obawa z powodu pojawienia się indyjskiej mutacji wirusa.

Rys. 1. Wzrost liczby zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2, w okresie od 9 marca 2020 roku do 8 czerwca 2021 roku, przypadający na 100 tys. mieszkańców

Druga fala pandemii w miesiącach październik, listopad, grudzień 2020 roku spowodowała silny wzrost śmiertelności. Niestety, w Polsce trzecia fala przyniosła także bardzo duży wzrost śmiertelności osób zakażonych. Już w marcu śmiertelność kształtowała się przeważnie powyżej 200 zgonów dziennie. W dniu 31 marca były 653 zgony. Bardzo wysoka śmiertelność utrzymywała się prawie przez cały kwiecień. 8 kwietnia odnotowano 954 zgony. Podane tu liczby obejmują osoby zakażone koronawirusem, w tym orientacyjnie $\frac{1}{4}$ to osoby zmarłe tylko wskutek COVID-19, nie posiadające innych schorzeń. Pośrednio koronawirusa należy obciążyć także wieloma zgonami osób nie zakażonych wirusem, ale mających utrudniony dostęp do służby zdrowia.

W tab. 1 zestawiono informacje o śmiertelności osób chorych na COVID-19 oraz osób zakażonych i posiadających inne towarzyszące choroby, w wybranych 12 krajach.

Maj przyniósł systematycznie postępujące spowolnienie narastania liczby zakażeń i liczby zgonów. Dalsza poprawa sytuacji trwa w miesiącu czerwcu. Dzienna liczba zakażeń orientacyjnie kształtuje się w przedziale 600 – 100 nowych zgłoszeń.

Rząd na bieżąco ocenia sytuację i reaguje na nią. Przeważnie co czwartek przedstawiana jest relacja o sytuacji i zapowiedź dalszych działań powiększania ograniczeń lub ich luzowania. Nadzieja na pokonanie pandemii wiąże się ze szczepieniami. Po opóźnieniach w dostawach szczepionek w pierwszych miesiącach tego roku sytuacja uległa poprawie. Do dnia 9 czerwca zaszczepionych jest **22 737 088** osób, w tym w pełni zaszczepionych jest **8 621 029** osób. Do osiągnięcia odporności populacyjnej jeszcze sporo brakuje, ale jesteśmy na dobrej drodze.

(Duże są rozbieżności w ocenie, jaki procent osób zaszczepionych gwarantuje osiągnięcie odporności populacyjnej: od 40% do 70%, a nawet powyżej.) 7 czerwca rozpoczęto szczepienie dzieci od dwunastego roku życia. Ta decyzja może mieć duże znaczenie, gdyż dzieci są prawdopodobnie aktywnymi roznośicielami koronawirusa.

Tablica 1. Ofiary koronawirusa, wg stanu na dzień 8 czerwca 2021 r.

	Japonia	Włochy	Hiszpania	Wielka Brytania	Niemcy	Francja
Liczba zmarłych	15 529	190 113	129 497	191 807	110 229	167 192
L. zm. / 1 ml. mieszkańców	122,76	3 149,65	2 758,78	2 877,82	1 327,74	2 495,78
L.zm./L. zarażonych, w %%	2,09	4,51	3,52	4,28	2,99	2,95
	Szwecja	Holandia	Litwa	Czechy	Polska	Stany Zjednoczone
Liczba zmarłych	22 100	27 606	5 091	39 647	96 421	892 268
L. zm. / 1 ml. mieszkańców	2 160,31	1 556,14	1 822,12	3 708,79	2 539,40	2 718,67
L.zm./L. zarażonych, w %%	2,07	1,68	1,85	2,39	3,36	2,68

Poglądy naszego społeczeństwa są w dalszym ciągu bardzo zróżnicowane w sprawie, jak sobie radzić z koronawirusem. W dalszym ciągu krytykowany jest rząd za zbyt duże i zbyt długo trwające ograniczenia. Tymczasem w porównaniu z innymi krajami, np. z Francją, są o wiele mniejsze. Nie zdziwiłbym się gdyby z czasem podniosła się krytyka, że były zbyt małe. Obecnie na pierwszy plan wysuwa się batalia o szczepienia. Propaganda antyszczepionkowa przekonała wielu obywateli. Oczywiście zdarzają się racjonalne przyczyny rezygnacji ze szczepień. Na przykład mój przyjaciel swego czasu ciężko rozchorował się po przyjęciu szczepionki na grypę. Mogą się zdarzyć różne przyczyny braku tolerancji na szczepienie, ale przeważnie jest to „kupienie” propagandy antyszczepionkowców. Rząd chwytą się różnych pomysłów by przekonać do szczepień. Wprowadził loterię szczepionkową. Pomiędzy osoby, które się zaszczepiły będą rozlosowane nagrody.

Ostatnio liczba zakażeń na 100 tys. mieszkańców zmniejszyła się do jednego przypadku w skali kraju. To skłania do umiarkowanego optymizmu, że kończy się trzecia fala pandemii. Toteż 10 czerwca ogłoszono złagodzenie restrykcji na okres wakacji. Na przykład:

- targi, konferencje, koncerty i wydarzenia sportowe będą mogły się odbywać przy 50-procentowym obłożeniu miejsc;
- hotele i ośrodki wypoczynkowe, restauracje i lokale gastronomiczne - obłożenie do 75% miejsc. Do tego limitu nie będą wliczane dzieci do 12 roku życia i osoby zaszczepione;
- restauracje i lokale gastronomiczne, obłożenie do 75% miejsc;
- kościoły, obłożenie do 75% miejsc.

Premier rządu M. Morawiecki w czasie swojego czwartkowego wystąpienia powiedział „musimy zachowywać czujność, ale z każdym dniem przybywa osób zaszczepionych”. Bądźmy optymistami, ale wspomagajmy ten optymizm rozważą.

Janusz Sobieszkański

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Komunikat z posiedzenia Prezydium Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w dniu 20.05.2021 r.

W posiedzeniu Prezydium Rady KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 12 członków Prezydium, 2 członków Komisji Rewizyjnej oraz 2 pracownice biura KSN. Posiedzenie miało formę spotkania zdalnego.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący KSN, kol. Dominik Szczukocki. Po sprawdzeniu listy obecności i stwierdzeniu kworum, Prezydium Rady KSN przyjęło porządek obrad.

Tematy podejmowane podczas obrad Prezydium:

1. Sprawy finansowo-księgowe

Skarbnik kol. M. Sapor przedstawiła projekt prowizorium budżetowego na rok 2021.

W budżecie przewidziano środki finansowe m.in. na wydanie okolicznościowych materiałów z okazji 40-lecia powstania KSN i na wydawanie biuletynu „Wiadomości KSN”. Skarbnik przedstawiła informacje na temat wielkości dwuprocentowego odpisu na działalność statutową, wysokości składek afiliacyjnych. W dyskusji na temat składek afiliacyjnych do organizacji międzynarodowych głos zabrali D. Szczukocki, A. Białowska-Tejchman oraz M. Sapor. Prezydium jednomyślnie podjęło uchwałę o zarekomendowaniu na najbliższym posiedzeniu Radzie KSN przyjęcia prowizorium budżetowego na rok 2021.

2. Podział subwencji dla uczelni na rok 2021

Kol. B. Dołęga omówił podział subwencji w 2021 r. Zwrócił uwagę, że zarówno w głównym podziale subwencji na 2020 r., jak i 2021 r. zastosowano tę samą kwotę podstawy naliczania subwencji. Algorytm jest generalnie zamrożony. W budżecie uwzględnione są skutki przechodzące podwyżek wynagrodzeń w 2020 r. Zaproponował wystąpienie do ministerstwa w trybie dostępu do informacji publicznej, aby uzyskać więcej danych niezbędnych do analizy podziału subwencji. W dyskusji głos zabrali kol. M. Kisilowski, który zaproponował wystąpienie do ministra Przemysława Czarnka o spotkanie, celem wyjaśnienia zasad tworzenia i podziału subwencji dla nauki i szkolnictwa wyższego. Przewodniczący kol. D. Szczukocki, jak i pozostali członkowie Prezydium poparli tę propozycję.

3. Sprawa ewaluacji dyscyplin naukowych

Kol. M. Kisilowski poinformował, że został uruchomiony system gromadzenia danych niezbędnych w procesie ewaluacji. Zwrócił uwagę, że w przypadku osób, które były zatrudnione w niepełnym wymiarze czasu pracy lub w okresie niepokrywającym się z okresem ewaluacji, a także zostały przypisane do kilku dyscyplin, liczba przypisanych im slotów wyliczana jest proporcjonalnie. Nie wszystkie publikacje danego pracownika zostaną więc uwzględnione w ewaluacji. W tym kontekście pojawia się wiele pytań wśród pracowników i należy je wyjaśnić zarówno na uczelniach jak i w ministerstwie.

4. Informacja ze spotkania przedstawicieli KSN z władzami KRASP

Przewodniczący kol. D. Szczukocki przedstawił najważniejsze problemy poruszane na spotkaniu przedstawicieli KSN z Prezydium KRASP. Więcej informacji zawarte jest w wspólnym komunikacie Prezydium KRASP i KSN NSZZ „Solidarność” udostępnionym na stronie internetowej KSN: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl/news/319/>

5. Opinia Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 6 maja 2021 r.

Kol. B. Dołęga omówił najważniejsze sprawy poruszane w tej opinii. Zasadniczo proponowane zmiany dotyczą tzw. pakietu wolnościowego, w szczególności w zakresie religijnym, światopoglądowym i filozoficznym. Opinia KSN NSZZ „S” dostępna jest na stronie internetowej KSN: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl/news/320/>

W kontekście proponowanych zmian w Ustawie 2.0, dyskutowano przebieg postępowań dyscyplinarnych wg tej ustawy, w tym stosowane przez rektorów zasady powoływania rzeczników dyscyplinarnych oraz członków komisji dyscyplinarnych. W dyskusji głos zabrali: kol. D. Szczukocki, M. Kisilowski, K. Pszczółka, B. Dołęga. Zwrócono uwagę, że brak jest możliwości powołania przedstawiciela związku zawodowego.

6. Sytuacja finansowa szkół medycznych

Kol. I. Jędrychowska, przewodnicząca Komisji ds. Uczelni Medycznych zreferowała sytuację finansową w uczelniach czasie pandemii. Podkreśliła, że oddelegowywanie pracowników uczelni do szpitali tymczasowych spowodowało dodatkowe koszty prowadzenia zajęć dydaktycznych, co znacznie pogorszyło i tak trudną sytuację finansową tych uczelni. Przewodniczący zaproponował, aby kol. I. Jędrychowska przygotowała stanowisko, które będzie zarekomendowane Radzie KSN na posiedzeniu w dniu 10 czerwca br.

7. Informacje z komisji problemowych:

- Kol. A. Białowska-Tejchman, przewodnicząca Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej, przekazała informację z 65. Sesji Komisji ds. Statusu Kobiet ONZ pt. „Pełne i skuteczne uczestnictwo kobiet w życiu publicznym i procesach podejmowania decyzji, a także eliminacja przemocy w celu osiągnięcia równości płci i wzmocnienia pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt”. Szczegółowe informacje dostępne będą w oddzielnym sprawozdaniu.
- Kol. B. Zięba, przewodnicząca Komisji ds. Interwencji, poinformowała, że przygotowała opinię dotyczącą jawności wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym. W dyskusji odnośnie kwestii prawnych w temacie wynagrodzeń głos zabrali kol. D. Szczukocki, M. Kisilowski.
- Kol. Z. Zawitowski przewodniczący Komisji ds. Warunków Pracy, przedstawił informację dotyczącą poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz ustawy Kodeks postępowania cywilnego.

8. Sprawy organizacyjne

Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki przedstawił propozycje zmian osób kierujących komisjami problemowymi, które zarekomenduje Radzie KSN do zatwierdzenia. Dotyczy to Komisji ds. Finansowania Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych. Zaproponował również powołanie nowych komisji, w tym Komisji ds. Szkoleń i Komisji Historycznej. Konkretnie kandydatury będą przedstawione na posiedzeniu Rady KSN.

9. Komunikaty Przewodniczącego

- Powołanie na wniosek KSN NSZZ „S” kol. Marka Kisilowskiego na funkcję Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Edukacji i Nauki w kadencji 2018-2022.
- Kol. Joanna Lisok reprezentowała KSN w międzynarodowej konferencji on-line w ramach projektu "Inicjowanie działań wdrażających autonomiczne porozumienie ramowe europejskich partnerów społecznych dotyczące aktywnego starzenia i podejścia międzypokoleniowego".
- W dniu 20 maja br. odbyła się konferencja on-line WDRAŻANIE I WYKONYWANIE PRACY ZDALNEJ - WYBRANE PROBLEMY zorganizowana przez Katedrę Prawa Pracy WPiA UŁ oraz Polską Sieć Naukową Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego COOPERANTE, w której wzięło udział kilkunastu członków KSN NSZZ „S”.

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
(-) Dominik Szczukocki

Komunikat z posiedzenia Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

w dniu 04.03.2021 r.

W posiedzeniu Rady KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 24 członków Rady, 2 członków Komisji Rewizyjnej KSN. Posiedzenie Rady miało formę spotkania zdalnego.

Przed rozpoczęciem obrad minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego kol. Leszka Koszałki, wieloletniego członka Rady oraz Przewodniczącego Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Posiedzenie Rady otworzył kol. Dominik Szczukocki, Przewodniczący KSN. Po sprawdzeniu listy obecności i stwierdzeniu kworum, Rada KSN przyjęła porządek obrad. Następnie realizowano kolejne punkty porządku obrad.

1. Sprawy finansowe

Kol. M. Sapor, Skarbnik KSN przedstawiła sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 r. w zakresie wpływów i wydatków.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej kol. T. Kolenda przedstawił protokół z kontroli finansów Sekcji w dniu 17.02.2021 r. Komisja Rewizyjna KSN nie wnosi uwag i nie ma zastrzeżeń do gospodarki finansowej KSN i wnioskuje o przyjęcie sprawozdania finansowego KSN za rok 2020.

Przy braku dyskusji Rada KSN podjęła uchwałę nr 1/2021 o następującej treści:

„Rada Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, na posiedzeniu w dniu 4 marca 2021 roku przyjęła sprawozdanie z wykonania budżetu Sekcji w roku 2020 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały”.

Plan na 2021 r. zostanie przedstawiony na następnym Posiedzeniu Rady KSN.

2. Informacja Przewodniczącego KSN na temat liczebności i organizacji zrzeszonych w Sekcji - Przewodniczący KSN przedstawił zestawienie liczebności członków oraz Komisji Zakładowych zrzeszonych w KSN w ostatnich latach.

3. Komunikaty Przewodniczącego KSN i komisji problemowych KSN. Dyskusja.

Przewodniczący KSN przedstawił i omówił wydarzenia, inicjatywy i działania przedstawicieli KSN od początku roku. Były to spotkania w Ministerstwie Edukacji i Nauki, udział w komisjach sejmowych, udział w gremiach związanych ze szkolnictwem wyższym i nauką, konferencjach. Wystosowano apel do Premiera, Ministra Zdrowia i Ministra EiN w sprawie szczepień, przygotowano opinie do projektów aktów prawnych dotyczących spraw pracowniczych.

Kol. M. Kisilowski przedstawił informację o przebiegu panelu rzeczników dyscyplinarnych, w którym brał udział. Zwrócił uwagę na liczne problemy związane z właściwą realizacją ich misji.

Kol. M. Kaczyńska poruszyła temat szczepień i ochrony pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. W dyskusji (kol.: M. Kisilowski, D. Szczukocki, J. Kaczor, A. Dziergowska) szczególnie podkreślano konieczność zaszczepienia wszystkich pracowników uczelni, jako warunku koniecznego do powrotu do normalnej aktywności dydaktycznej i badawczej. Został wysłany kolejny apel do Premiera, Ministra Zdrowia i Ministra EiN.

Kol. J. Lisok poruszyła problemy związane z bardzo rozbudowanymi kompetencjami rektorów, sprawę oceny okresowej pracowników oraz informację na temat Eurocadres. W dyskusji udział wzięli: kol. D. Szczukocki, kol. M. Kisilowski.

Kol. J. Tarnowski omówił problemy związane z nauczaniem w formie e-learningu, szczególnie podkreślając konieczność lepszego wsparcia praktycznego (w tym sprzętowego) oraz bardziej rozbudowanych szkoleń.

Przewodniczący poinformował, że sprawa trzeciego etapu podwyżek jest stale poruszana w czasie spotkań w Ministerstwie.

Kol. M. Kaczyńska przedstawiła informację o działaniach Komisji ds. Komunikacji i Rozwoju Związku. W związku ze wzrastającym zainteresowaniem na forach internetowych trwają prace wdrożeniowe naszego profilu na nowych portalach społecznościowych.

Kol. M. Kaczyńska poruszyła sprawę nowej ministerialnej listy czasopism, a w szczególności zakresu zmian. W dyskusji uczestniczyli kol.: M. Kisilowski, M. Urbański oraz T. Kulik.

Kol. A. Białowska-Tejchman przedstawiła informację z działalności Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej. Omówiła tematykę ostatnich konferencji i seminariów międzynarodowych, w których uczestniczyła, a które odbyły się pomimo ograniczeń związanych z pandemią.

Przewodniczący przedstawił terminy spotkań Rady w roku 2021: 10.06, 16.09, 02.12.

Sekretarz Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
(-) Marek Sawicki

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
(-) Dominik Szczukocki

Komunikat z posiedzenia Prezydium Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w dniu 18.02.2021 r.

W posiedzeniu Prezydium Rady KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 11 członków Prezydium, 2 członków Komisji Rewizyjnej. Posiedzenie miało formę spotkania zdalnego.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący KSN, kol. Dominik Szczukocki. Po sprawdzeniu listy obecności i stwierdzeniu kworum, Prezydium KSN przyjęło porządek obrad. Następnie przystąpiono do realizowania kolejnych punktów porządku obrad.

1. Sprawy finansowe

Kol. M. Sapor przedstawiła sprawozdanie z wykonania budżetu Sekcji w zakresie wpływów i wydatków. Prezydium podjęło następującą uchwałę: „Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” podczas posiedzenia zdalnego w dniu 18 lutego 2021 r. postanowiło rekomendować Radzie przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu Sekcji w roku 2020”.

2. Sprawy organizacyjne

Przewodniczący przedstawił projekt powołania dwóch komisji:

- Komisja ds. Szkoleń - byłyby to szkolenia różnego typu dla członków komisji zakładowych prowadzone poprzez platformę MS Teams.
- Komisji Historycznej.

Przewodniczący zaproponował przydzielenie dodatkowych funduszy pozwalających na dalszy wzrost poziomu wydawania „Wiadomości KSN”.

Przewodniczący przedstawił wyniki prac podjętych w celu aktualizacji bazy komisji zakładowych zrzeszonych w KSN. Kol. M. Sawicki przedstawił aktualny stan liczbowy Sekcji na 31.12.2020 r. przekazywany w kwestionariuszu liczebności KSN do Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

3. Kol. M. Kisilowski przedstawił sprawozdanie ze spotkania przedstawicieli KSN z zespołem doradczym Ministra Edukacji i Nauki, na którym obie strony przedstawiały swoje propozycje zmian w obowiązującym prawie dotyczącym szkolnictwa wyższego i nauki. Zmiany wprowadzane będą w dwóch etapach. Pierwszy to ewaluacja na poziomie rozporządzeń, drugi to nowelizacja ustawy 2.0 (najwcześniej jesienią 2021).

4. Przewodniczący przedstawił komunikat ze spotkania z Ministrem Edukacji i Nauki, które odbyło się 10.02.2021 r. Komunikat ten został wcześniej rozesłany do KZ i opublikowany na stronie internetowej KSN. W spotkaniu ze strony KSN uczestniczyli kol.: B. Dołęga, M. Kisilowski, K. Pszczółka, D. Szczukocki.

5. Informacje z komisji problemowych.

- Kol. B. Zięba poinformowała o opinii w sprawie jawności wynagrodzeń i nagród w sektorze publicznym, którą przygotowała Komisja ds. Interwencji.
- Kol. M. Kaczyńska przedstawiła informację o pracach Komisji ds. Komunikacji i Rozwoju Związku w okresie od poprzedniego zebrania. W odpowiedzi na zgłaszane informacje o problemach technicznych występujących w trakcie otwierania stron internetowych NSZZ Solidarność, kol. M. Kaczyńska udzieliła szczegółowych wyjaśnień.
- Kol. A. Białowska-Tejchman przedstawiła informację o działalności Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej. Przedstawiła tematykę ostatnich konferencji i seminariów międzynarodowych, w których uczestniczyła, a które odbyły się pomimo ograniczeń związanych z pandemią. Tematami przewodnimi były: Covid-19 i szczepienia, nauczania zdalne (problemy informatyczne: brak sprzętu, brak Internetu oraz miejsca do nauki), rosnące zagrożenie wolności akademickiej i wolności badań, prawa ludzkie, niepewne kontrakty pracy, obniżenie bezpieczeństwa, dyskryminacja w szczególności kobiet.

6. Sprawy różne

- a. Przewodniczący zaproponował kalendarz spotkań w roku 2021: Posiedzenia Rady: 04.03, 10.06, 16.09, 02.12. Posiedzenia Prezydium zwoływane będą co najmniej dwa tygodnie przed Radą, a w międzyczasie w miarę potrzeb.
- b. Kol. I. Jędrychowska zaproponowała utworzenie forum internetowego które służyłoby wymianie doświadczeń i poglądów.
- c. Kol. B. Dołęga przedstawił informację z prac Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz omówił stanowiska jakie przy

Sekretarz Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
(-) Marek Sawicki

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
(-) Dominik Szczukocki

KSN.03.2021

Warszawa, 20 maja 2021 r.

Opinia Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 6 maja 2021 r.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” z uwagą przeanalizowała projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (PoSzWiN) z dnia 6 maja 2021 r., który jak podano w piśmie przewodnim ma przyczynić się do ochrony wolności w podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki, w tym w uczelniach. KSN zwracał uwagę na szyskany¹, które dotyczyły osób pracujących w uczelniach, prezentujących efekty swoich dociekań, a z którymi nie zgadza się część społeczności akademickiej. Są to fakty, które niestety zaistniały i wymagają podjęcia stosownych działań. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” zwraca jednak uwagę, że przedstawiony projekt zmiany ustawy może być nieskuteczny w stosunku do przedstawionych faktów, a co więcej, poprzez nieprzedstawienie ograniczeń, które co prawda wynikają z zapisów konstytucji, innych aktów prawa, czy przyjętych w danej społeczności wartości etycznych, może zachęcać do podejmowania działań nagannych tłumaczonych przekonaniem religijnymi, światopoglądowymi, czy filozoficznymi. KSN uważa, że podstawą wyjścia do działań legislacyjnych powinien być katalog wartości etycznych i dobrych praktyk wynikający z ust. 2 art. 3 ustawy PoSzWiN. Proponujemy zatem, aby działania legislacyjne poprzedziło wypracowanie konsensusu dotyczącego tych wartości i praktyk. Zarówno wartości i praktyki ważne dla całego systemu, ale także szczegółowe, obowiązujące w danej społeczności muszą być przyjęte na zasadzie konsensusu. Powinna być wytyczona procedura jego uzyskania, łącznie z możliwością odwołania się do wyższej instancji, gdy pojawiają się zapisy zakazane. Takie procedowanie będzie gwarantować zarówno ustawową autonomię uczelni, jak i wolność badań, twórczości artystycznej i wolność nauczania, które będą cechować odpowiedzialność za jakość i rzetelność prowadzonych badań oraz wychowanie młodego pokolenia². W ten sposób zostanie wypełniony obowiązujący zapis art. 3. ust. 1 ustawy PoSzWiN z pełnym i ukształtowanym przez tradycję akademicką katalogiem wolności akademickich będących fundamentem rzeczywistej autonomii uczelni. Krajowa Sekcja Nauki zwraca uwagę, że kontrowersje, a nawet spory towarzyszące badaniom czy kształceniu, są wpisane w dążenie do poznania prawdy, a sposób ich prowadzenia wyznaczają właśnie standardy etyczne.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” w pełni popiera zarówno już istniejącą, jak i wprowadzaną projektem dwuinstancyjność podejmowania rozstrzygnięć w postępowaniach wyjaśniających i dyscyplinarnych. Dodatkowo dopominamy się wprowadzenia zakazu cedowania uprawnień rektora w zakresie postępowania wyja-

¹ Pismo KSN.14.2019 z dn. 16.09.2019 r. do J. Gowina, ministra nauki i szkolnictwa wyższego w sprawie dyskryminacji prof. A. Nalaskowskiego <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl/news/234/> oraz stanowisko KSN w sprawie dr hab. E. Budzyńskiej <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl/news/263/>

² Preambuła Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku

śniającego i dyscyplinarnego na osoby niższej rangi pełniące funkcje kierownicze w uczelni. Ponadto, należy wzmocnić poprzez dodatkowe zapisy ustawowe, niezależność wyboru i funkcjonowania uczelnianych komisji dyscyplinarnych od władz uczelni.

W zakresie rozwiązań szczegółowych należy:

1. przywrócić odwołanie od kary upomnienia wymierzonej przez Rektora do uczelnianej komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich;
2. przywrócić przedstawicielom związków zawodowych prawo zabierania głosu w trakcie postępowania przed komisją dyscyplinarną;
3. wprowadzić dwuinstancyjny tryb odwoławczy od decyzji o zawieszeniu w pełnieniu obowiązków nauczyciela akademickiego dla wszystkich rodzajów postępowań;
4. dołączyć do katalogu spraw chronionych zapisami projektu ustawy działań związków zawodowych i w obronie praw pracowniczych, w szczególności równego traktowania w zatrudnieniu oraz europejskich standardów zatrudnienia w instytucjach szkolnictwa wyższego i nauki.

Reasumując, oprócz wymienionego sposobu procedowania i zaproponowanych zmian projektu, KSN stoi na stanowisku, że najważniejszym elementem jest niedopuszczenie do uruchamiania postępowań dyscyplinarnych w stosunku do sporów związanych z oceną treści przekazu, o ile jego forma jest zgodna z obowiązującymi standardami i taki zapis powinien pojawić się w ustawie.

**Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
Dominik Ernest Szczukocki**

Wspólny komunikat ze spotkania władz KRASP z przedstawicielami KSN NSZZ „Solidarność”

W dniu 29 kwietnia 2021 r. odbyło się spotkanie Prezydium KRASP z przedstawicielami Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Ze strony KRASP w spotkaniu uczestniczyli:

- prof. Arkadiusz Mężyk, przewodniczący KRASP, JM Rektor PŚI,
- prof. Jacek Popiel, wiceprzewodniczący KRASP, JM Rektor UJ,
- prof. Michał Zasada, wiceprzewodniczący KRASP, JM Rektor SGGW,
- prof. Jan Szmidt, honorowy przewodniczący KRASP, przewodniczący KRASP w poprzedniej kadencji, Rektor PW (2012-2020),
- prof. Wiesław Banyś rzecznik KRASP.

Krajową Sekcję Nauki reprezentowali:

- Dominik Szczukocki, przewodniczący KSN,
- Bogusław Dołęga, wiceprzewodniczący KSN,
- Maria Sapor, wiceprzewodnicząca KSN,
- Marek Kisilowski, wiceprzewodniczący KSN, rzecznik KSN,
- Krzysztof Pszczółka, wiceprzewodniczący KSN,
- prof. Tadeusz Kulik, pełnomocnik KSN ds. współpracy z KRASP.

Spotkanie miało na celu ustalenie zasad współpracy między naszymi organizacjami, omówienie bieżących problemów w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki oraz możliwości podejmowania wspólnych działań poprawiających sytuację naszej branży.

Obie strony zgodnie zauważają ciągły problem niedofinansowania szkolnictwa wyższego i nauki, w tym zbyt niskie nakłady na wynagrodzenia dla pracowników. Będziemy apelować do ministra edukacji i nauki o zmianę Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej w taki sposób, aby doprowadzić do zahamowania pauperyzacji środowiska akademickiego. Obie organizacje zgadzają się, że wynagrodzenie pracowników szkolnictwa wyższego i nauki powinno być powiązane z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej.

Uczestnicy spotkania dyskutowali nad przyszłoroczną ewaluacją jakości działalności naukowej. Wymieniono się spostrzeżeniami i problemami, które pojawiają się podczas przygotowywania uczelni do procesu ewaluacji. Zwrócono również uwagę na nieprawidłowe podejście niektórych uczelni do oceny nauczycieli akademickich, które przenoszą kryteria ewaluacyjne na indywidualną ocenę pracowniczą. Należy podejmować działania, aby nie dochodziło do takich nieprawidłowości.

KSN poparła pomysł przedstawiony przez KRASP wprowadzenia pakietu ostonowego dla uczelni, które w najbliższej ewaluacji nie uzyskują kategorii B+ w dyscyplinach, w których prowadzą studia doktoranckie. Zabezpieczy to uczelnie przed likwidacją szkół doktorskich i koniecznością przenoszenia się doktorantów do innych uczelni.

Krajowa Sekcja Nauki zwróciła się z prośbą o przypomnienie rektorom, że zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych, rektorzy zobowiązani są do uzgadniania z reprezentatywnymi zakładowymi organizacjami związkowymi budżetu uczelni w części dotyczącej środków na wynagrodzenia dla pracowników. Należy również na poszczególnych uczelniach wdrożyć systematyczne podnoszenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w taki sposób, aby najpóźniej w 2026 roku osiągnąć odpis na ustawowym poziomie 6,5% planowanych przez uczelnię w roku poprzednim rocznych wynagrodzeń osobowych. Uchroni to budżety uczelni w 2026 r. przed nagłym skokiem odpisu na ZFŚS.

KSN zasygnalizowała problem blokady awansów stanowiskowych na niektórych uczelniach, zwłaszcza dla naukowców nieposiadających habilitacji. Sprawa będzie na bieżąco monitorowana. KRASP tłumaczy tymczasowy brak awansów brakiem możliwości przeprowadzania oceny pracowniczej w okresie pandemii.

Poruszony został również temat wolności nauczania i społecznej odpowiedzialności nauki, a także postępowań dyscyplinarnych na poziomach uczelni i ministerstwa. Obie organizacje wymieniły uwagi na temat projektu ustawy o Narodowym Programie Kopernikańskim oraz o reformie Polskiej Akademii Nauk.

Strony ustaliły kanały komunikacji i zasady informowania się o podejmowanych działaniach.

**Stanowisko
z dnia 22 maja 2021 roku
w sprawie intensyfikacji programu szczepień
przeciw COVID-19**

Efektywna realizacja programu szczepień przeciw COVID-19 jest fundamentalnie ważna dla zdrowia obywateli, funkcjonowania instytucji publicznych i gospodarki. Jest też warunkiem koniecznym dla zapewnienia bezpiecznego dostępu do kultury, edukacji oraz dla pełnej realizacji swoich misji przez uczelnie, w tym normalnego funkcjonowania procesu kształcenia.

Apelujemy o **intensyfikację i uelastycznienie programu szczepień** w taki sposób, aby umożliwić studentom (także zagranicznym) oraz pracownikom szkół wyższych nabycie odporności przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego.

Zrealizowanie tego celu wydaje się możliwe na przykład przez następujące działania:

- możliwość przyjęcia drugiej dawki szczepionki w innym punkcie szczepień niż dawki pierwszej;
- stworzenie możliwości zaszczepienia się w łatwo dostępnych, publicznych miejscach na terenie całego kraju (centra handlowe, osiedla akademickie, centra kulturalne, szczepienia w mobilnych punktach);
- prowadzenie akcji szczepień w miejscowościach turystycznych, bez konieczności wcześniejszego rejestrowania się (tak jak to zrobiono w kilku miastach na początku maja);
- prowadzenie społecznej kampanii prozdrowotnej wykorzystującej wyniki badań nad efektywnością tego typu działań.

Arkadiusz Męzyk
Przewodniczący
Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich

Janusz Szczerba
Prezes
Rady Szkolnictwa Wyższego
i Nauki ZNP

Dominik Szczukocki
Przewodniczący
KSN NSZZ „Solidarność”

ZE STRONY KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Decyzja Prezydium KK nr 70/21

ws. Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2021-2024

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia opinię do Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2021-2024.

1. Trwająca drugi rok epidemia COVID-19 spowodowała poważne ograniczenia aktywności gospodarczej i będzie miała długookresowe konsekwencje dla gospodarki i rynku pracy pomimo skierowania przez instytucje rządowe i samorządowe wydatków na powstrzymanie jej skutków w 2020 r. w wysokości 103,2 mld zł. Realny PKB zmniejszył się w 2020 r. o 2,7%. Autorzy dokumentu wskazali na następujące wzrosty PKB: 3,8 % oraz 4,3 % odpowiednio w 2021 oraz 2022 roku. Natomiast inflacja prognozowana jest w wysokości 3,1 % w 2021 oraz 2,8 % w 2022 roku. Zgodnie z wiosennymi prognozami Komisja Europejska podwyższyła prognozę wzrostu PKB w 2021 r. z 3,1 % do 4 %, a w 2022 r. PKB wzrośnie o 5,4%. Prezydium KK zwraca uwagę, że prognoza dotycząca wzrostu inflacji szczególnie w roku 2021 jest niedoszacowana.

2. Nie ulega wątpliwości, że poprawa dynamiki aktywności gospodarczej w 2022 r. wiąże się bezpośrednio z wykorzystaniem środków z unijnego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF). Prezydium KK NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia włączenie do WPPF informacji o wpływie Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności na gospodarkę.

3. Przedstawione wskaźniki dotyczące rynku pracy są możliwe do osiągnięcia. WPPF nie podejmuje jednak wątku konieczności zmiany systemowej na rynku pracy, która została wskazana w KPO, jak i w umowie partnerstwa. Czy należy to odczytywać, że w sytuacji problemów z wdrożeniem, w szczególności KPO, strona rządowa odstąpi od projektowanej reformy instytucji rynku pracy, która powinna wychodzić naprzeciw wyzwaniom ograniczającym trwałe bezrobocie, przekwalifikowaniu pracowników i przygotowaniem ich do odnalezienia się w warunkach „popandemicznych”. Związek zauważa, że szczególnie istotne z jednej strony wobec wielu działań osłonowych wprowadzonych dla przedsiębiorców, a z drugiej - negatywnych skutków, które dotknęły pracowników i ich rodziny w czasie pandemii (utarta pracy, skrócenie czasu pracy, ograniczenie wynagrodzeń) jest znalezienie rozwiązania, aby powroty do pracy w pełnym zakresie były możliwie najszybsze. Należy ciągle mieć na uwadze, iż obecna wysokość zasiłków dla bezrobotnych w żadnym zakresie nie zabezpiecza podstawowych wydatków na życie. Nie ulega wątpliwości, że zasiłek nie powinien być narzędziem dezaktywizacji zawodowej, jednak należy istotnie podnieść jego wysokość. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” przypomina, że strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego zgodnie z Uchwałą nr 75 z dnia 27 lutego 2019 r. nadal wnioskuje o rozpoczęcie prac nad zmianą ustalania wysokości i zasad przyznawania zasiłków dla osób bezrobotnych.

4. Prezydium KK pozytywnie ocenia kontynuację działań w zakresie uszczelniania systemu podatkowego. Brak jest natomiast w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa informacji dotyczących działań przewidzianych na 2022 rok oraz lata następne, w szczególności zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych, prawnych oraz podatku od towarów i usług. Takie podejście znacznie utrudnia przygotowanie się do oceny projektu budżetu państwa na przyszły rok oraz dalsze lata, także w kontekście możliwych zmian ustawowych będących konsekwencją ogłoszenia programu Polski Ład.

5. WPPF nie odnosi się w żaden sposób do konieczności zmian sposobu wynagradzania ani jego wzrostu w sferze finansów publicznych, pomimo podkreślenia w dokumencie, że ważnym wymogiem dla zapewnienia nowoczesnego państwa jest sprawnie działająca administracja, rozumiana jako sieć instytucji powiązanych systemem informacyjnym państwa, realizująca ideę otwartej administracji publicznej, wspierająca obywateli i świadcząca wysokiej jakości usługi, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych.

6. Nie kwestionując danych dotyczących wzrostu stopy oszczędności ludności spowodowanej z jednej strony ograniczeniem konsumpcji, a z drugiej obawą o dochody w przyszłych okresach, zwracamy uwagę, że ten trend nie będzie trwały, szczególnie wśród osób najmniej zarabiających. Dlatego oparcie wzrostu gospodarczego na konsumpcji prywatnej musi mieć silne podstawy we wzroście wynagrodzeń.

7. Poważne wątpliwości budzi prognoza wzrostu inwestycji, ponieważ autorzy WPPF nie wskazali nowych działań rządu nakierowanych na zwiększenie inwestycji, co może wynikać z niepewności co do ostatecznego kształtu wdrożenia Krajowego Planu Odbudowy.

8. Związek zaniepokojony jest wysokimi cenami energii w Polsce, a koszty energii są czynnikiem wpływającym w bardzo dużym stopniu na poziom inflacji.

9. Zapowiedziana likwidacja OFE i przeniesienie odkładanych w nich składek do IKE lub na konto w ZUS, nadal nie została rozstrzygnięta. Środki gromadzone w OFE stanowią zabezpieczenie emerytalne gwarantowane wypłatą dożywotnią (po przekazywaniu ich do ZUS przez dziesięć lat przed ustawowym wiekiem uprawniającym do świadczenia emerytalnego), natomiast przeniesienie ich do IKE, będących w swej konstrukcji i założeniu III filarem systemu emerytalnego, nie gwarantuje już dożywotniego świadczenia. Należy pamiętać, że aktualny etap legislacyjny projektowanej reformy nie gwarantuje rozpoczęcia jej w 2022 roku, co oznacza, że planowane wpływy do FUS zakładane w WPPF w kolejnych latach nie mają gwarancji realizacji. Ponadto wobec planowanego w ogłoszonym w „Polskim Ładzie” zwolnienia świadczeń emerytalnych do kwoty 2500 zł z podatku dochodowego, pobieranie opłaty przekształceniowej od wszystkich udziałów w OFE przenoszonych do IKE będzie wyrazem dyskryminacji, biorąc pod uwagę, że opłata została ustalona na poziomie rzeczywistego podatku dochodowego, jaki byłby opłacony przez świadczeniobiorcę w momencie wypłaty emerytury. Taka świadomość może tym bardziej zniechęcić ubezpieczonych do przenoszenia udziałów do IKE co oznacza, że realizacja założeń dochodowych wynikających z projektu ustawy będzie jeszcze trudniejsza.

10. WPPF nie wskazuje innych niż likwidacja OFE dodatkowych źródeł wpływów Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tymczasem narastającym problemem jest szybko rosnąca liczba osób otrzymujących emeryturę niższą od minimalnej. Bardzo istotny wzrost liczby osób otrzymujących emeryturę poniżej minimalnego poziomu nastąpił w 2017 r. – zwiększył się on wówczas z ok. 112,1 tys. w poprzednim okresie do ok. 208,9 tys. osób. W 2020 roku świadczenie poniżej minimalnego otrzymywało już ponad 333 tys. osób. Rząd kontynuuje politykę systematycznego podnoszenia minimalnej emerytury, jednakże główną przyczyną niskich emerytur jest niewystarczający staż składkowy spowodowany popularnością świadczenia pracy na podstawie nieoskładkowanych umów zleceń. Dlatego też konieczne są zmiany w systemie ubezpieczeń społecznych polegające na objęciu wszystkich dochodów składkami na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz likwidacji wszelkich odstępstw od nich.

11. NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że w 2021 roku przypada czas weryfikacji progów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych ich wysokości. W tym roku kryteria dochodowe dla większości typów rodzin są niższe niż poziom minimum egzystencji dla tych rodzin wyliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Zatem podwyższenie progów jest nieuniknione, w obliczu konieczności ochrony osób najbardziej narażonych na skrajne ubóstwo, ale także wobec rodzin, które potrzebują szczególnego wsparcia. Wieloletni Plan nie odnosi się do tych potrzeb.

12. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że w dokumencie nie przewiduje się środków na realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. dotyczącego różnicowania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną. Należy przypomnieć, że jedni opiekunowie otrzymują świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 1583 zł natomiast inni 620 zł specjalnego zasiłku opiekuńczego (opiekujący się osobami, które stały się niepełnosprawnymi po 18 roku życia). 2022 rok byłby 6 rokiem oczekiwania na naprawę niekonstytucyjnych przepisów prawnych.

13. WPPF zawiera tabele długookresowej stabilności finansów publicznych, która została opublikowana w 2018 r. z zastrzeżeniem, że nie jest ona aktualna wobec spodziewanej publikacji KE w tym roku. Mając na uwadze czas

pandemii i jego konsekwencje w postaci konieczności wzmocnienia tego sektora pod względem finansowym i organizacyjnym (wzmocnienie kadr oraz wzrost dostępności do świadczeń zdrowotnych, które zostały ograniczone ze względu na przeciwdziałanie COVID-19, finansowanie działań nakierowanych na bezpośrednie skutki zachorowań) komentarz, który znajduje się pod tabelą jest wysoce niewystarczający. Ponadto w zakresie funkcji 20 „Zdrowie” w WFPF określono jedynie przypisany cel: „zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie” i wymieniono „działania zwiększające dostępność leczenia, tak aby każdy obywatel otrzymał pomoc medyczną w sposób szybki i pozwalający na utrzymanie obywateli w poczuciu bezpieczeństwa” w tym:

a. „szczególne działania dotyczące zabezpieczenia zdrowia będą przeznaczone dla osób najczęściej korzystających z pomocy lekarskiej, a więc dla osób starszych m.in. poprzez kontynuację przyznanego świadczeniobiorcom po ukończeniu 75 roku życia uprawnień do bezpłatnych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych W tym przypadku zamiast kwot do wydatkowania albo liczby osób objętych tym celem sformułowano miernik pn. „liczba przeprowadzonych postępowań rejestracyjnych w zakresie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych (w szt.), których przewiduje się zrealizować 55.439 szt. w roku 2021, a w kolejnych latach 53.030 szt. (2022 r.), 52.810 szt. (2023 r.) oraz 52.910 szt. (2024 r.)”

b. w ww. funkcji jak zaznaczono: „Realizowane będą również działania w zakresie kształtowania zdrowego stylu życia poprzez profilaktykę oraz promocję zdrowia, a także edukację zdrowotną” - jednak nie dopasowano miernika,

c. w tej funkcji określono miernik: „liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w os.), która w okresie WFPF 2021-2024 wyniesie odpowiednio: 17.000 (2021 r.), 19.000 (2022 r.), 21.000 (2023 r.), 23.000(2024 r.)” - doprecyzowania wymaga jednak jakiegoś szczegółowego celu on dotyczy,

d. podobnie co do miernika: „liczba jednostek KKCz (Koncentratu Krwinek Czerwonych) wydanych do lecznictwa (w szt.), która: „będzie w latach 2021-2024 wynosiła 1.100.000 szt. w każdym roku” - wymaga doprecyzowania szczegółowego celu, którego dotyczy ten miernik.

14. W zakresie funkcji 18 i miernika powrotności do przestępstwa osób prawomocnie skazanych, który zakłada spadek z 22,5 % w 2021 r. do 21,7 % w 2024 r. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że służba więzienna boryka się z problemem nieobsadzonych miejsc pracy (wakaty na poziomie tysiąca etatów) co będzie miało bezpośredni wpływ na wykonanie tego miernika.

Decyzja Prezydium KK nr 72/21 ws. opinii do projektu ustawy o ograniczeniu różnic w wysokości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia uwagi do poselskiego projektu KP Koalicja Obywatelska o ograniczeniu różnic w wysokości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn.

Prezydium KK zwraca uwagę, że **polski ustawodawca wprowadził już pewne instrumenty, które mają zapewnić równe traktowanie kobiet i mężczyzn w zakresie wynagradzania.**

W kodeksie pracy przewidziana została zasada równego traktowania oraz zakaz dyskryminacji Ponadto na podstawie art. 18 (3c) k.p. pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości, a na podstawie art. 18 (3d) osoba, wobec której pracodawca naruszył zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone na podstawie odrębnych przepisów.

Ponadto problematyka różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy od dawna, świadczy o tym rozbudowane prawo antydyskryminacyjne UE, które powstało właśnie z uwagi na konieczność zapewnienia równego traktowania ze względu na płeć, a następnie objęło także inne kryteria dyskryminacji. O aktualności tego zagadnienia świadczy także podjęcie w ostatnim czasie przez organy UE inicjatywy w zakresie wprowadzenia dyrektywy o adekwatnych wynagrodzeniach minimalnych w UE oraz wniosku dotyczącego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości, za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania 2021/0050 (COD).

Prezydium KK uważa, że uzasadnione jest podejmowanie dalszych kroków w celu zapewnienia realizacji kodeksowej zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie wynagradzania, ale wymaga to skoordynowanego i całościowego ujęcia i w związku z tym projekt wydaje się przedwczesny. Przedstawiony projekt ustawy rodzi szereg wątpliwości:

1. **Przede wszystkim należy zastanowić się nad powodem objęcia Projektem pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników.** Autorzy projektu nie dostrzegają problemu nierówności płacowych u małych pracodawców. Mając na uwadze fakultatywność obowiązku sprawozdawczego dla tej grupy pracodawców przy wykorzystaniu taki samych narzędzi, rodzi się pytanie, czy w ogóle będzie ona prowadzona oraz czy fakultatywność obejmie również konieczność wprowadzenia "programu naprawczego".
2. Stworzenie wzorcowego programu naprawczego może być trudne, a może nawet niemożliwe w sytuacji pracodawców o różnej kondycji finansowej, profilu działalności oraz strukturze zatrudnienia. Wreszcie, czy zaproponowany przez pracodawcę "program naprawczy" może być przez ministerstwo ds. pracy kwestionowany i w jakim zakresie. Na te pytania w projekcie nie można odnaleźć odpowiedzi.
3. **Prezydium KK zwraca uwagę, że w projekcie zupełnie pomija się rolę związków zawodowych funkcjonujących u pracodawcy.** Związki zawodowe pełnią funkcję kontrolną wobec pracodawcy na podstawie przepisów ustawy o związkach zawodowych. W związku z tym to związki zawodowe powinny otrzymać uprawnienia ustawowe do otrzymywania od pracodawcy informacji na temat wynagrodzeń kobiet i mężczyzn zatrudnionych w danym zakładzie pracy na konkretnych stanowiskach. Związki zawodowe, które działają na terenie danego zakładu pracy mogą na bieżąco monitorować dysproporcje w wynagrodzeniach w zatrudnieniu kobiet i mężczyzn, tym samym w tym temacie pracodawca mógłby podlegać stałej kontroli przez organizacje związkowe. W razie gdy w danym zakładzie pracy nie funkcjonowałyby związki zawodowe, pracodawca mógłby stosowne dane przekazywać Państwowej Inspekcji Pracy. W naszej ocenie przepisy prawa pracy nie wyposażają pracowników i ich przedstawicieli w skuteczne narzędzia do egzekwowania zasady równego traktowania w zatrudnieniu.
4. Ponadto **projekt ustawy nie precyzuje konsekwencji niewypełnienia przez pracodawców obowiązków wskazanych w projekcie.** Zatem wejście takiego projektu nie zmieniłoby sytuacji w zakresie nierówności wynagrodzeń kobiet i mężczyzn, skoro pracodawcy mogliby bez konsekwencji nie stosować się do ustawy i jej nie realizować.
5. Zdaniem Prezydium KK wprowadzenie do porządku prawnego regulacji, której celem jest eliminacja luki płacowej pomiędzy mężczyznami i kobietami, powinno zostać poprzedzone analizą możliwych skutecznych rozwiązań całościowych (metodologia określania luki płacowej, proces informacyjny po stronie pracodawców, dobór narzędzi sprawozdawczych nie tylko w zależności od wielkości pracodawcy, skutki niewywiązywania się z obowiązków po stronie pracodawcy).

10 milionów obywateli to mieszkańcy spółdzielni mieszkaniowych

W roku 2019 osoby zajmujące mieszkania spółdzielcze, a jest ich w Polsce około 10 milionów, otrzymały od dobrej zmiany znaczący prezent – Ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. To nowe uprawnienie uzyskuje się z „automatu” i za niewielkie pieniądze. Za ile? To zależy od władz samorządowych i bywa, że jest to koszt bardzo niewielki, śladowy.

W ubiegłym roku zapowiedziano kolejny ważny krok, nowelę ustawy o spółdzielczości mieszkaniowej (usm). Miała to być rewolucja usuwająca patologię sygnalizowaną przez licznych mieszkańców spółdzielni mieszkaniowych. W maju tego roku ukazał się projekt tej ustawy. No i jest to tym razem zupełnie zbędna mitrega urzędników rządowych. Decydentom wyraźnie zabrakło wiedzy lub dobrej woli co naprawdę należy poprawić. Nawet istnieje obawa, że pogłębią się skutki złych rozwiązań. I jest to dziwne, **bo społeczność spółdzielcza latami zgłasza nieprawidłowości w realnym funkcjonowaniu spółdzielni i zgłasza też postulaty.**

Wielu mieszkańców jest już właścicielami swoich mieszkań, ale nie zarządzają swoją spółdzielnią za pomocą rady nadzorczej i zarządu spółdzielni. Jest na odwrót, to prezesi zarządów zarządzają mieszkańcami spółdzielni. Remonty mogą być przykładem takiej podległości. Zdarza się więc, że zarządzane są zupełnie zbędne remonty, albo koszt remontu jest niezwykle wysoki. Bywa, że remont w jednej spółdzielni jest wyższy o 100% od podobnych remontów w innych spółdzielniach. Być może dla części mieszkańców wpłacanie więcej o sto złotych miesięcznie na fundusz remontowy jest niezauważalne, ale dla wielu to już poważny problem.

Obowiązujący system kontroli działalności spółdzielni jest realnie fikcją.

Powtórzę, mieszkańcy spółdzielni od wielu już lat wskazują na złe regulacje w spółdzielniach mieszkaniowych.

Przykładem są fragmenty petycji w sprawie nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, którą wprowadzono ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. ([http://orka.sejm.gov.pl/petycje.nsf/nazwa/145-185-17/\\$file/145-185-17.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/petycje.nsf/nazwa/145-185-17/$file/145-185-17.pdf))

„Członkowie spółdzielni, mieszkańcy zapłacili pełne koszty budowy swoich mieszkań. Bardzo często z wielkim wysiłkiem finansowym. Wystąpili do spółdzielni o przeniesienie własności lokali mieszkalnych czyli ze spółdzielni na nich. Aktem notarialnym zgodnie z ustawą o spółdzielniach z czerwca 2007 roku dokonano przeniesienia własności lokali. Mieszkańcy, a dokładnie osoby posiadające tytuł prawny do lokalu **stały się posiadaczami odrębnych własności lokali, czyli pełne prawo rzeczowe, stały się współwłaścicielami nieruchomości.**

Lokale te nie są już majątkiem spółdzielni, zostały wykreślone ze stanu posiadania spółdzielni.

Oczywiście osoby występujące o odrębne własności lokali były zobowiązane do poniesienia kosztów za wykup gruntu, za założenie księgi wieczystej oraz opłaty notarialnej.

Można by uważać, że jeżeli mieszkańcy stali się właścicielami lokali mieszkalnych, są współwłaścicielami nieruchomości, to powinni posiadać prawo decydowania o swojej nieruchomości np: kto ma zarządzać ich nieruchomością, decydować o zakresie remontów w swojej nieruchomości, ustalać wysokość stawki funduszu remontowego, ustalać wysokość stawki eksploatacyjnej. **Ale tak nie jest.** Mimo, że na nieruchomościach jest ponad 50%

odrębnych własności, to i tak spółdzielnia decyduje o wszystkim poprzez decyzje organów spółdzielni, rady nadzorczej i poprzez organ wykonawczy jakim jest zarząd spółdzielni.”

I dalej:

„Czy lobby spółdzielcze będzie nadal silniejsze niż Sejm RP?

Krajowa Rada Spółdzielcza, Związki Rewizyjne Spółdzielni Mieszkaniowych, będą nadal silniejsze niż Sejm RP?

Jeżeli w tej kadencji Sejm nie dokona zmian prawa w takim zakresie aby właściciele lokali, współwłaściciele nieruchomości, mieszkańcy, sami decydowali kto ma zarządzać ich nieruchomościami, to przez najbliższe kilkadziesiąt lat nic się nie zmieni.”

Minęły 4 lata i słowa autora petycji są aktualne.

Zasadniczą zmianą, jaką proponuje ministerstwo jest wybór członków zarządu przez walne zgromadzenie na kadencję do 5 lat i uprawnienie do głosowania poza posiedzeniem walnego zgromadzenia wykonywane przez członka spółdzielni osobiście albo przez pełnomocnika. Wszystko ma być pod kontrolą rady nadzorczej, np.:

„Na czas przeprowadzania głosowania poza posiedzeniem walnego zgromadzenia rada nadzorcza spółdzielni mieszkaniowej powołuje komisję, w skład której wchodzi co najmniej jeden z członków rady nadzorczej oraz co najmniej dwóch członków spółdzielni”;

„Rada nadzorcza przygotowuje pod względem formalnym i przedkłada pod głosowanie na walnym zgromadzeniu projekty uchwał w sprawie wyboru członków zarządu, w tym prezesa i jego zastępców.”

Są inne zapisy, które zmniejszają rolę mieszkańców w zarządzaniu ich nieruchomościami: w art. 27 usm wprowadzono ust. 2¹ odbierający mieszkańcom możliwość przyjmowania rocznego planu gospodarczego nieruchomości (akurat odwrotnie niż poniżej, w p.3, postuluje Krajowe Stowarzyszenie Spółdzielców NASZE MIESZKANIA); ministerstwu odbiera się możliwość kontroli spółdzielni; przywraca się możliwość zastąpienia walnego zgromadzenia zebraniem przedstawicieli, co nie jest postulatem członków spółdzielni mieszkaniowych.

Spółdzielcy nie chcą tej nowelizacji.

Ostatnio przesłano mi petycję Krajowego Stowarzyszenia Spółdzielców NASZE MIESZKANIA. Przytoczę kilka fragmentów tego opracowania.

1. Zapewnienie wolnych i demokratycznych wyborów do organów spółdzielni (wybór członków zarządu i rady nadzorczej) oraz praworządnego głosowania uchwał na walnych zgromadzeniach z wprowadzeniem kworum w sprawach dotyczących zbywania nieruchomości. Objęcie spółdzielczych wyborów przepisami z rozdziału XXXI Kodeksu karnego. W spółdzielniach powyżej 500 członków walne zgromadzenia zastąpione wyborami i głosowaniami w trybie ustawy Kodeks wyborczy.

3. Wzmocnienie praw właścicieli do udziału w zarządzaniu na poziomie nieruchomości (egzekwowanie tego prawa) – decyzje finansowe, zatwierdzanie czynności przekraczających tzw. zwykły zarząd w formie uchwał, odrębnie dla każdej nieruchomości, zatwierdzanych większością głosów właścicieli.

Wiele zarządów spółdzielczych molochów bojkotuje wprowadzone w 2017 roku przepisy nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i nie organizuje zebrań na poziomie nieruchomości celem chociażby ustalenia wysokości comiesięcznych opłat (takie prawo już od kilku lat obowiązuje i nie jest przestrzegane!).

4. Przekształcenie we własność lokatorskich i własnościowych tytułów do lokali wszystkim, którzy spłacili koszty budowy – przeniesienie własności realizowane poprzez założenie księgi wieczystej na podstawie zaświadczenia ze spółdzielni.

6. Ustawowe uregulowanie stanu prawnego gruntów pod budynkami spółdzielczymi tak, aby spółdzielnie mogły otrzymać w uproszczonym trybie własność gruntów z obowiązkiem przeniesienia praw własności udziałów w gruncie i lokali w tych budynkach na wszystkich uprawnionych.

10. Objęcie spółdzielni powyżej 500 członków Prawem zamówień publicznych.

Spółdzielnie to często budżet powiatowego miasta – jednak bez jakiegokolwiek nadzoru.

Pełny tekst petycji podany jest na stronie <https://citizengo.org/pl/signit/201699/view>.

Ostatnio przesłano mi także link w sprawie inicjatywy ustawodawczej senatorów, dotyczącej projektu nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (file:///C:/Users/RetailAdmin/Downloads/413%20(3).pdf). Projekt ten został skierowany do Marszałka Senatu RP, a do dalszych prac nad projektem została upoważniona pani senator Lidia Staroń. Projekt wprowadza dalszą demokratyzację w spółdzielniach:

- wybory bezpośrednie władz spółdzielni przeprowadzane przez specjalnie powołaną do tego spółdzielczą komisję wyborczą, składająca się z reprezentantów poszczególnych nieruchomości (w dużych spółdzielniach głosowanie na wzór wyborów do władz państwowych);
- ułatwiony dostęp do dokumentacji;
- kadencyjność zarządów;
- ograniczenie zarobków członków zarządu;
- odpowiedzialność karną władz spółdzielni za łamanie prawa.

Wydaje się, że to właśnie taki projekt powinien być podstawą do wypracowania rzetelnych norm prawnych dla spółdzielni mieszkaniowych. Przydałoby się wzbogacić go o przywrócenie kontroli spółdzielni przez NIK. Pożytecznym byłoby zapewnienie w ustawie realnego wpływu członków spółdzielni na zarządzanie ich nieruchomością, w tym nieruchomością wspólną, bez możliwości łatwego pozbawienia ich tych uprawnień. (Praktykowane jest zbieranie przez dozorcę podpisów mieszkańców pod uchwałą o przekazaniu określonych uprawnień władzom spółdzielni.) Nowelizacja ustawy powinna nadać zebraniu członków spółdzielni w danej nieruchomości rangę organu spółdzielni z określonymi kompetencjami, trybem organizacji zebrań, podejmowania uchwał oraz kontaktów z zarządem i radą nadzorczą.

Obecna ustawa ma wiele odwołań do ustawy Prawo spółdzielcze i coraz więcej do ustawy o własności lokali. Przykładowo, w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych, w Art. 1 ust. 7 jest zapis:

„W zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze ... Przepisów ustawy wymienionej w ust. 7, dotyczących wystąpienia ze spółdzielni, wykluczenia ze spółdzielni i wykreślenia z rejestru członków spółdzielni, nie stosuje się. ...”.

Takich przepisów, których na podstawie Art. 1 ust. 7 „nie stosuje się” jest w ustawie Prawo spółdzielcze co najmniej kilkanaście. Dla członków spółdzielni coraz trudniejsze jest „czytanie” obowiązującego prawa.

Opracowanie pełnej i samodzielnej ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych byłoby dobrym krokiem do stania się przetrzyskiego prawa.

Ewa Sobieszcańska

Ilustracja na podstawie foto. Adam Podstawczyński - Praca własna, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=92651216>

TROCHĘ HISTORII ...

Józefa Dąbska z Bleszyńskich córka
Tomasza (notariusza). Lata 30-te

Józefa z Bleszyńskich Dąbska

Najstarsze z dzieci Tomasza Bleszyńskiego mojego dziadka, Józefa (ciocia Ziuta) ukończyła malarstwo w paryskiej Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych. Z mężem Tadeuszem Romanem Dąbskim (w rodzinie używano tylko drugiego imienia – Roman) mieli dwie córki starszą Anię i młodszą Marysię. Marysia – dziecko z zespołem Downa zmarła w wieku kilkunastu lat. Mieszkali w dużym wielopokojowym mieszkaniu w starej kamienicy przy ulicy Noakowskiego 10 m 43, naprzeciwko Politechniki Warszawskiej. Wuj Roman zmarł w 1943 roku na gruźlicę i został pochowany w grobie Dąbskich na Powązkach. Ciocia Ziuta, żarliwa katoliczka (autorka 16 stronicowej broszury „Dla Słonecznego Jutra” wydanej przez Dom Książki Polskiej w Warszawie w 1932 roku), w okresie kształtowania się granic Polski, od października 1918 roku jako żołnierz POW (Polska Organizacja Wojskowa), kurierka o pseudonimie „Zefa”, uczestniczyła w przygotowaniach do plebiscytu na Warmii i Mazurach, a następnie w Powstaniach Śląskich, stąd jej rozległe znajomości w kręgach powstańczych, co zaowocowało znaczącym wkładem w tworzenie siatki wywiadu AK na Śląsku podczas II wojny światowej i utrzymanie łączności z Komendą Główną AK w Warszawie. Ciocia mówiła płynnie po niemiecku, co dwukrotnie uratowało jej życie w sytuacjach wydawałoby się beznadziejnych.

W ciężkich warunkach okupacyjnych ciocia Ziuta zarabiała na utrzymanie rodziny malując portrety, jednak mimo że umiała doskonale uchwycić podobieństwo, chętnych na takie zakupy nie było zbyt wielu i ledwo wiązała koniec z końcem.

Pewnego razu wracając z materiałami wywiadowczymi do Warszawy znalazła się w sytuacji krytycznej. Niemcy musieli się jakoś dowiedzieć, że w pociągu znajduje się kurier z materiałami, nie wiedzieli tylko kto nim jest. Żandarmi niemieccy w towarzystwie gestapowców przeczesywali pociąg. U wszystkich pasażerów prowadzili rewizję osobistą i bagażu.

W czasie okupacji niemieckiej w Polsce, w każdym wagonie pasażerskim był przynajmniej jeden przedział tylko dla Niemców – Nur für Deutsche. Niemcy traktowali Polaków zgodnie z wymyślonymi przez siebie kryteriami rasowymi, jako podludzi. Miała to być rasa niewolników rządzonych przez niemieckich Panów.

Bardzo to Niemcom odpowiadało. Czuli się dowartościowani. Zgodnie z tą logiką Panowie niemieccy mieli podróżować komfortowo, odseparowani od polskiego motłochu.

Ciocia, znając tę niemiecką cechę, skrętnie to wykorzystwała. Postawiła wszystko na jedną kartę. Przesuwała się przez pociąg zaglądając do przedziałów dla Niemców. W końcu znalazła. W jednym z nich jechał w towarzystwie

jednej lub dwu osób bardzo wysoki rangą oficer SS. Ciocia, jak gdyby nigdy nic, weszła do przedziału i najczystsza niemczyzną zwróciła się prosto do niego.

- Proszę pana, jestem malarką i zwróciłam uwagę na Pana rysy twarzy. Są tak niezwykle, szlachetne i indywidualne, że nie mogłam się powstrzymać. Czy pozwoli się Pan narysować? Oczywiście nic to nie będzie Pana kosztować. Musi Pan mi tylko przez jakiś czas pozować. Rysowanie Pana to byłoby dla mnie prawdziwą satysfakcją.

Niemca, po chwili zaskoczenia, nadęło jak balon.

- Natürlich gnädige frau. Bitte schön.

Odezwał się. Być może sądził, że ciocia jest Niemką lub przynajmniej folksdojczką.

Ciocia wyjęła blok i zaczęła rysować. Co jakiś czas pokazywała Niemcowi rysunek, żeby mógł ocenić jakość wizerunku. W trakcie rysowania prowadziła z nim rozmowę o sztuce i artystach, zwłaszcza niemieckich, co doprowadziło do tego, że kiedy ekipa kontrolująca pociąg dotarła do ich przedziału i próbowała skontrolować ciocię, usłyszała ze strony Niemca jedno słowo – Raus.

Rodzaj formacji i ranga oficera wystarczyły. Befehl ist befehl. Skwapliwie ominęli przedział i poszli dalej.

Tak więc, jeśli w rodzinie jakiegoś zapamiętałego hitlerowskiego bonzy z SS zachowała się nie podpisana, naszkicowana podobizna przodka, jego niemieccy potomkowie mogą śmiało założyć, że autorką była kurierka wywiadu AK, a wizerunek ten był ceną za jej życie i informacje, które przekazała.

Ciocia Ziuta, będąc niezwykle zasadnicza na gruncie zasad chrześcijańskich, była jednocześnie niezwykle skromna i ofiarna. W konspiracji obowiązywała żelazna reguła. Jeśli było się w coś zaangażowanym, nie wolno było włączać się w żadną inną działalność konspiracyjną. Ale przecież należy „kochać bliźniego jak siebie samego”, więc jak można było odmówić schronienia trzypokolennej rodzinie żydowskiej (Państwo Kamińscy z córeczką). Nawet w przestrzeganiu zasad obowiązuje jakaś hierarchia. Ciocia w swoim sumieniu była przekonana, że postępuje słusznie. Ukrywali się więc Żydzi u cioci Ziuty w najmniejszym pokoiku (pakamerze) zamkniętym w ciągu dnia na klucz i otwieranym tylko w nocy. Ciekawscy sąsiedzi mogli nie okazać się dość dyskretni. Problemem były też zakupy. Trzeba było przecież ukryć przed niepożądanymi oczami podwójną ilość zakupywanej żywności. Tu, nieoczekiwaną pomocą służył wuj Józef Zawadzki – profesor chemii na zamkniętej przez Niemców Politechnice, ale wciąż zajmujący tam wraz z córką Anną i synem Tadeuszem (pseudonim „Zośka”), należne mu przed wojną mieszkanie służbowe. Nosił więc wuj Józef swojej ciotecznej siostrze Józefie, w zamkniętej profesorskiej teczce, jedzenie dla ukrywanych Żydów. Nie wiedział o funkcji cioci Ziuty w wywiadzie AK, a ta, też nie wiedziała o roli wuja w tym samym wywiadzie AK – badał m.in. paliwo do niemieckich rakiet V1 i V2. Oboje zaś nie wiedzieli o roli Tadeusza Zawadzkiego – „Zośki” w Szarych Szeregach.

No i taka to była konspiracja. Trudno zresztą, żeby była inna. Każdy robił to, co mógł, i starał się aby rodzina nic nie wiedziała.

W końcu stało się to, czego wszyscy się obawiali. Nie wiadomo skąd Niemcy powzięli podejrzenie, że w kamienicy na Noakowskiego 10 ukrywają się Żydzi. Nie wiedzieli nic konkretnego. Poszukiwali kogoś o nazwisku Finkiel. Rewidowali kilka mieszkań, aż doszli do mieszkania nr 43, i do cioci Ziuty jesienią 1943 roku wpadła ekipa Gestapo (Oficer i granatowy policjant). Ciocia była spokojna. Wiedziała. To był koniec. Nie bała się. Każdy musi kiedyś umrzeć. Niemcy w przypadku ujęcia ukrywających się Żydów gromadzili wszystkich sąsiadów ze wsi lub budynku (w mieście) i w ich obecności, dla przykładu, na miejscu rozstrzeliwali zarówno Żydów jak i Polaków, którzy ich ukrywali. Śmierć była więc wyłącznie kwestią minut, pytanie tylko ilu minut? Niemczyzna cioci i jej spokój zrobiły wrażenie na szefie ekipy. Mieszkanie było duże, wielopokojowe. Ciocia wyrażając całkowite zrozumienie dla trudnej roli w jakiej znaleźli się obowiązkowi funkcjonariusze – no, bo przecież tracili tyle cennego czasu na rewizję

w porządnym mieszczańskim domu – przejęła inicjatywę i zaproponowała dowodzącemu oficerowi, że sama mu wszystko pokaże i oprowadzi po mieszkaniu. Niemiec się zgodził, zostawiając policjanta w przedpokoju. Chodzili więc od pokoju do pokoju, kuchnia, łazienka, spiżarnia, ciocia spokojnie i skwapliwie udzielała obszernych wyjaśnień. W końcu stanęli przed zamkniętą pakamerą.

- Tu trzymam niepotrzebne albo rzadko używane rzeczy. Dlatego jest zamknięte. Zaraz pójde po klucz.

Powiedziała ciocia. W pakamerze panowała cisza. Niemiec spojrzał na nią, przez chwilę się zawahał.

- Ale proszę pani, szkoda czasu i fatygi, przecież widzę, że informacja, którą otrzymaliśmy była fałszywa.

Ciocia zdrętwiała. To była szansa. Dopiero teraz przyszedł strach. Wytrzymać. Nie dać po sobie poznać, że właśnie odzyskała nadzieję na dalsze życie.

- Skoro Pan tak uważa. Możliwe, że to sąsiedzi, albo ktoś ze źle nastawionych znajomych.

I powoli ruszyła w stronę drzwi na klatkę schodową. Niemiec za nią, zabierając ze sobą policjanta, który spokojnie czekał w przedpokoju.

Nogi jak z waty. Tylko niczym się nie zdradzić. Dopiero teraz ciocia poczuła na sobie ciężar odpowiedzialności za życie innych osób. Nie myślała o sobie. Boże dopomóż! Każdy przejaw strachu mógł wzbudzić podejrzenie Niemca i przywrócić wyrok śmierci. Wyszli. Drzwi się zamknęły. Nerwy puściły, nogi się ugięły. Ciocia osuwając się na podłogę myślała tylko o tym, żeby nie zrobić hałasu, który mogliby usłyszeć odchodzący. Długo nie mogła dojść do siebie. W końcu udało się jej wstać. Poszła i otworzyła pakamerę. Cała trójka Żydów modliła się klęcząc. Krótco po tym ciocia Ziuta, aby móc zapewnić lepszą opiekę chorej babci Zofii Bleszyńskiej, musiała wraz z nią wyjechać z Warszawy do Mstyczowa (siedziba spowinowaczonej rodziny Kuglerów). Ukrywający się Żydzi pozostali w mieszkaniu. Nie można było zostawić ich bez opieki. Najprawdopodobniej opiekował się nimi wtedy wuj Józef Zawadzki wraz z córką Anną Zawadzką. Żydzi przeżyli resztę okupacji i Powstanie. Już po wojnie okazało się, że wielu mieszkańców kamienicy orientowało się, że u cioci Ziuty ukrywają się Żydzi. Na Noakowskiego 10 krótko po zakończeniu wojny dotarła od nich pocztówka z USA z widokiem Manhattanu.

Więzi rodzinne, którymi odznaczała się ciocia Ziuta ujawniły się w sposób niewytłumaczalny, wręcz metafizyczny. Stanisław Bleszyński, młodszy brat cioci Ziuty a mój stryj, został aresztowany przez Niemców 25 kwietnia 1940 roku i był więziony w obozie koncentracyjnym Oranienburg-Sachsenhausen. Na początku listopada 1940 roku ciocia miała sen, tak wyrazisty jakiego nigdy przedtem nie doświadczyła. We śnie pojawił się stryj mówiąc

- „Dziś zostałem rozstrzelany w grupie 33 Polaków, jako wróg Adolfa Hitlera i narodu niemieckiego”.

Stryj był działaczem Narodowej Demokracji. Egzekucję wykonano 9.11.1940 roku w prezencie dla wodza z okazji rocznicy puczu monachijskiego w Niemczech (jedno ze świąt narodowych w III Rzeszy).

Jednocześnie ciocia widziała rozrzucone w nieładzie zakrwawione ludzkie ciała, a w tle coś, co opisała jako „sągi drzewa po ścinie w lesie”. Skąd w niemieckim obozie koncentracyjnym miałyby się wziąć sągi drzewa? A jednak... Prawdziwość tej wizji (w aspekcie tych sągów drzewa) mogłem potwierdzić osobiście w latach osiemdziesiątych. W turystycznym prospekcie wschodniemieckim o obozie Oranienburg-Sachsenhausen znajdowało się zdjęcie miejsca straceń. Był to wykop w ziemi o dosyć dużej powierzchni. Aby zapobiec osypywaniu się ziemi, brzegi wykopu zostały oszalowane pniami ściętych drzew. Podobieństwo do sągów drzewa po ścinie było uderzające.

Sen był tak realistyczny i przerażający, że ciocia rano pobiegła na Poznańską 17 (z Noakowskiego to niecały kilometr) podzielić się tym wrażeniem z resztą rodziny. Okazało się, że babcia miała dokładnie ten sam sen. Kilka dni później przyszło z Gestapo zawiadomienie o śmierci stryja i wezwanie do stawienia się na ul. Szucha (siedziba Gestapo) celem odbioru jego rzeczy osobistych. Oddano sygnet z herbem rodzinnym i złoty zegarek. Na początku wojny i okupacji Niemcy udawali uczciwość. Później zrezygnowali z pozorów i kradli w sposób zorganizowany

wszystko co chcieli. Zegarek został sprzedany, kiedy rodzinie brakowało pieniędzy na żywność. Sygnet po stryju posiadam do dzisiaj.

Również ciotka Wanda Xiężopolska z Sendeków, na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych zameldowała o swojej śmierci starszej siostrze Zofii z Sendeków Skirgajłto. Ciocia Zofia Skirgajłto widziała wówczas (w środku dnia) stojącą z uśmiechem w całkowitym milczeniu postać cioci Wandy w Warszawie w pokoju, w którym mieszkała. Ciocia Wanda zmarła tego dnia w Anglii.

Ciocia Zofia Skirgajłto zmarła w Warszawie w 1991 roku. Zjawiska tego rodzaju w rodzinie występowały w różnej postaci u różnych osób. Zetknąłem się z tym osobiście, zetknął się mój cioteczny brat Tadeusz Filipkowski, również ciocia Janka Bleszyńska wdowa po stryju Tadeuszu Bleszyńskim przeczuła śmierć swojej córki Wandy, która zginęła w katastrofie kolejowej pod Piotrkowem Trybunalskim w 1962 roku.

Ciocia Ziuta po zniszczeniu Warszawy przez Niemców w wyniku Powstania Warszawskiego w 1945 roku, wraz z resztą rodziny znalazła schronienie na ulicy Sienkiewicza 13a w willi „Marysinek” w Piotrkowie Tryb., gdzie mieszkali w tym czasie mój ojciec Zbigniew i mama Maria z Bucholców. Nie było z nią córki Anny (mąż Roman Dąbski i druga córka Marysia już nie żyli). Moja dużo starsza cioteczna siostra Anna Dąbska (pisarka katolicka – pisała jako „Anna” – zmarła w Warszawie w 2007 roku, pochowana w grobie rodzinnym Dąbskich na Powązkach) znajdowała się wówczas w partyzantce na Wileńszczyźnie w Uderzeniowych Batalionach Kadrowych (UBK) wchodzących w skład 77 pułku piechoty AK i ciocia Ziuta szalenie się o nią niepokoiła.

Po upadku Powstania wypędzeni mieszkańcy Warszawy częstokroć chorzy, pozbawieni byli wręcz wszystkiego, poszukiwali poza zburzoną Warszawą dachu nad głową, ubrań itd., gdzie kto mógł, u rodziny, przyjaciół, znajomych. Tak trafił w Piotrkowie na Sienkiewicza młody nauczyciel, chory i zagłodzony. Poratowano go, otrzymał jakieś ubranie, doszedł do zdrowia i zamierzał ponownie ruszyć w drogę do dalszej rodziny. Koniecznie chciał się w jakiś sposób zrewanżować za pomoc i gościnę, ale jak? Nic nie miał. Zaproponował, że jeżeli nikt nie będzie miał nic przeciwko temu, to on komuś, kto tego zechce, powróży. Zgłosiła się ciocia Ziuta i oczywiście zapytała o Anię. Nie było żadnych kart, wróżenia z ręki, ani innych atrybutów typowych dla wróżenia. Poprosił tylko o pokazanie zdjęcia Ani i powiedział:

Anna Dąbska córka Józefy i Romana oraz Józefa Dąbska 18 04 1947 W-wa

- Proszę Pani, ta dziewczyna żyje i niedługo wróci do pani. Jest teraz w dużym domu nad jeziorem i opiekuje się nią jakiś człowiek ubrany na biało z czarną brodą.

Ciocia nie bardzo wierzyła, ale nie wypadało dać po sobie poznać, że nie traktuje tej wróżby poważnie. Już bardziej była skłonna przyjąć, że młody człowiek próbuje ją po prostu pocieszyć i napełnić optymizmem. Nauczyciel wyruszył w dalszą drogę. Sprawdziło się wszystko. Ania była sanitariuszką i w wyniku zdrady Sowietów po opanowaniu Wilna (Operacja „Ostra Brama”) wraz z innymi żołnierzami AK została wywieziona do Kaługi i 4.08.1944 roku przymusowo wcielona do 361 zapasowego pułku piechoty Armii Czerwonej. Przydzielono ją do 2-giej kompanii moździerzy w batalionie moździerzy. Została 27.09.1944 roku zdemobilizowana rozkazem pułkowym nr 275 o demobilizacji kobiet i skierowana do zamieszkania w granicach ZSRR. Ania próbowała

nawiązać stamtąd kontakt z rodziną pod okupacją niemiecką, ale obawiając się występować pod swoim nazwiskiem przestała korespondencję jako Anna Filipkowska. Nie mogła wiedzieć, że jej krewny generał Władysław Fi-

lipkowski, komendant okręgu lwowskiego AK został w międzyczasie aresztowany przez NKWD i znalazł się w niewoli sowieckiej. Taka zbieżność nazwiska Ani wzbudziła natychmiast czujność NKWD i Ania znalazła się w listopadzie 1944 roku w obozie jenieckim nr 41 NKWD w Ostaszku jako osoba internowana. Kiedy zachorowała, znalazła się w szpitalu znajdującym się nad jeziorem, gdzie zaopiekował się nią Polak, lekarz (lekarze nosili wtedy wyłącznie białe kitle) z czarną brodą. Repatriowano ją 26.01.1946 roku. Ciocia Ziuta zmarła w 1965 roku. Pochowana jest w grobie rodzinnym Błęszyńskich na warszawskich Powązkach cywilnych. Pozostał mi po niej mój dziecienny portrecik, który narysowała kiedy miałem 2 lata i kilka zdjęć.

Na podstawie zapamiętanych relacji:

- *Dr med. Janiny Błęszyńskiej – zmarła w 1975 roku,*
- *Józefy z Błęszyńskich Dąbbskiej – zmarła w 1965 roku,*
- *Zofii z Sendeków Skirgajłło – zmarła w 1991 roku,*
- *Tadeusza Filipkowskiego – zmarł w 2020 roku,*
- *zapisów w XIX tomie Indeksu Represjonowanych „Wywiezieni do Kaługi” wydanym pod auspicjami Instytutu Pamięci Narodowej przez Ośrodek KARTA w 2008 roku,*
- *Karty ewidencyjnej w Centralnym Archiwum Wojskowym – sygnatura teczki I.481.B.8647,*
- *oraz spisanych wspomnień Zofii Filipkowskiej z Błęszyńskich – zmarła w 1980 roku.*

Opisał Tomasz Błęszyński w 2015 i uzupełnił w 2019 i 2020 roku.

Strajk studentów w PW. Jak to było naprawdę ?

W opublikowanym w poprzedni numerze „Wiadomości KSN” wspomnieniu T. Błęszyńskiego o wydarzeniach marca 1968 roku pt. „Mój” marzec, autor odnosząc się do strajku w Politechnice Warszawskiej napisał *Rano okazuje się, że kiedy MO weszła na teren Gmachu Głównego znaleziono jeszcze około 30 studentów, którzy nie zdawali sobie sprawy, że z obrony zrezygnowano. Zaczęły się represje. Tych zatrzymanych na terenie Gmachu Głównego relegowano z uczelni ale jak stwierdzić kto z pozostałych brał udział w strajku skoro nie zostali zatrzymani.*

Od wielu lat znam przekaz, że około 30 studentów pozostało w Gmachu Głównym po rozwiezieniu studentów autokarami i po wymaszerowaniu pozostałych w zwartej kolumnie, wraz z rektorem PW Prof. Dionizym Smoleńskim, w kierunku akademika Riviera, a więc po realnym zakończeniu strajku. Jednak w tym przekazie, jaki ja znam tych około trzydziestu zostało nie dlatego, że przespali dramaturgię zdarzeń, ale dlatego, że była to sprawa honorowa – dotrzeć do ustalonej przez strajkujących godziny zakończenia strajku, do godziny ósmej rano w sobotę. Zaskoczyła mnie również informacja o wkroczeniu MO na teren GG i dalsza część przywołanej relacji, że wszyscy z tej walecznej grupy studentów zostali relegowani z uczeni. Znam atmosferę tamtych marcowych dni. Chyba większość pracowników akademickich odnosiła się z sympatią do strajkujących studentów. Przytoczę tu dwa epizody.

Pierwszy z mojego wydziału. Doc. Bolesław Jurek, kierownik Katedry Części Maszyn na Wydziale Maszyn Roboczych i Pojazdów (znany konstruktor broni strzeleckiej w II Rzeczpospolitej), wchodzi do sali by poprowadzić wykład, a tu zamiast stu studentów jest w pierwszej ławce tylko dwóch. Tu dodam, że jednym z tych obecnych słuchaczy był student, który z zasady nie bywał na wykładach. Doc. Bolesław Jurek stanął za katedrą popatrzył na salę i zapytał „Wy się nie solidaryzujecie z kolegami?” Po chwili dodał „Ja dla dwóch studentów wykładu nie będę prowadził.” I wyszedł z sali.

Drugi epizod, z Gmachu Głównego PW. Późnym wieczorem pierwszego dnia strajku studentka PW idąc korytarzem spotkała pracowników akademickich z jej wydziału. Mieli w Gmachu nocny dyżur. Została zaproszona do pokoju, będącego w ich dyspozycji. Pożyczono jej materac i zimowe ubranie robocze, spodnie i kurtkę, tzw. waciak. Zapowiadała się chłodna noc, więc było to cenne wsparcie. Poczęstowano ją także kieliszkiem ajerkoniaku. (Ta studentka obecnie zajmuje się opracowaniem technicznym biuletynu „Wiadomości KSN”.)

Rektor PW Dionizy Smoleński i kierownictwo Uczelni co najmniej z wyrozumiałością traktowali strajkujących studentów i starali się uchronić ich od ewentualnych represji. Toteż, gdyby nawet rzeczywiście odkryto kilku studentów, którzy nie opuścili Gmachu Głównego, to nie wyobrażam sobie by ich relegowano. Ten fragment uznałem za nieprawdopodobny i ten o wkroczeniu milicji.

Nie chciałem polegać na swojej wiedzy. Postarałem się zasięgnąć informacji, jak to było naprawdę. Okazało się, że to zadanie wcale nie jest takie proste. To się działo 53 lata temu. Udało mi się jednak przeprowadzić kilka rozmów, które potwierdziły moje wątpliwości. Po pierwsze Milicja Obywatelska nie wkroczyła na teren Gmachu Głównego po zakończeniu strajku. Po drugie, żaden student nie został relegowany za udział w strajku. Czy rzeczywiście była grupa dzielnych studentów, którzy postanowili wytrwać do godziny ósmej rano w sobotę - pozostawmy to bez odpowiedzi, jako legendę marca 1968 roku w Politechnice Warszawskiej.

Po zakończeniu strajku Gmach Główny był zamknięty przez miesiąc czasu. Służby politechniczne miały wiele pracy. Musiały uporządkować teren budynku. Trzeba było rozmontować barykady i przywrócić ład w korytarzach i salach. Trzeba było rozdysponować zapasy żywności podarowane przez Warszawiaków.

Autora wspomnień o marcu w 1968 roku poinformowałem o swoich uwagach,

Janusz Sobieszkański

Drogi Januszu,

w odniesieniu do Twojego tekstu "Jak to było naprawdę ?" i uwag związanych z moim tekstem dotyczącym strajku na Politechnice Warszawskiej w marcu 1968 r. stwierdzam, że moja wiedza na temat ostatnich wydarzeń w godzinach porannych 23.03.1968 r. była mocno ograniczona. Po prostu mnie w ostatnich godzinach przed 8.00 tam już wtedy nie było. Opierałem się na kursujących wówczas, jak widać, niedokładnych informacjach. Natomiast w pełni potwierdzam stosunek ówczesnej kadry naukowej PW do strajkujących studentów. Sam dysponuję podobnymi przykładami.

Serdecznie pozdrawiam.

Tomasz Błeszyński.

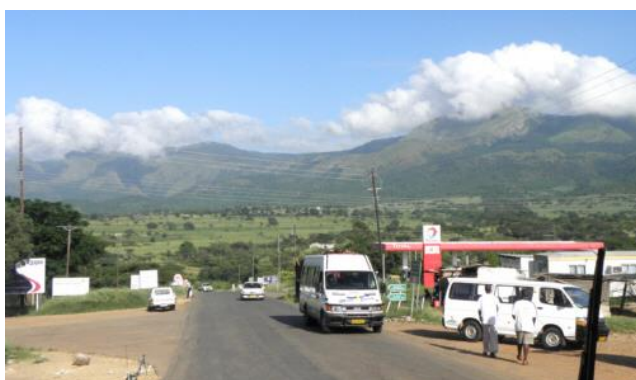
Chata w wiosce Mbuftu w dystrykcie Lubombo w Eswatini na południu Afryki.

Królestwo Eswatini

Antoni Winiarski

Królestwo Eswatini leży w południowej części Afryki i graniczy z Republiką Południowej Afryki oraz Mozambikiem. Kraj ten niepodległość uzyskał 6 września 1968 r. przyjmując nazwę **Suazi**. 19 kwietnia 2018 r. król Mswati III z okazji swych 50. urodzin zmienił nazwę kraju na **Eswatini**. Król Mswati III w 2010 r. miał 14 żon i 23 dzieci. Król jest głównym bohaterem filmu dokumentalnego Andrzeja Fidyka z 2000 r. „*Taniec Trzciny*”. Podczas tańca trzciny *Umhlanga* król ma prawo wybrać kolejną żonę.

Eswatini jest krajem o powierzchni 17.363 km², liczącym 1,5 mln mieszkańców. Graniczy z RPA i Mozambikiem. Stolicą jest Mbabane. Języki: angielski, siswati. Katolicy stanowią 4,9% ludności i należą do diecezji Manzini.

Góry w Rezerwacie Sondeza sięgają do 1432 m n.p.m. Rezerwat leży na północnej granicy RPA – Eswatini

Nowe budownictwo powoli zastępuje tradycyjne chaty.

Z RPA do Eswatini wjeżdżamy w Jeppes Reef. Jedziemy na południe drogą MR1, w której budowie pomogła Unia Europejska.

Polacy w Suazi. Wincenty Jordan Rozwadowski "Pascal" (1916-1975) – członek polskiego wywiadu we Francji (1940-1945). W 1968 r. uczestniczył w londyńskich rozmowach politycznych przed nadaniem krajowi niepodległości. Zmarł w Mbabane w 1975 r.

Mjr Tadeusz Kotz (Koc) (1913-2008), polski lotnik, dowódca Dywizjonu 303, wraz z żoną Julią, przez rok mieszkał w Suazi po wojnie.

Góra z przekaźnikiem w pobliżu Nkambeni (Dystrykt Hhohho).

Widok na fabrykę w Mahlabaneni nad rzeką Great Usutu (Lusuftu, Maputo). Jest to największa rzeka Eswatini i na niej znajduje się najniższy punkt Eswatini – 21 m n.p.m.

Staw w ośrodku turystycznym Nisela Safaris. Podobno żyje tam krokodyl. Ośrodek jest przy Nisela Nature Reserve. Jego częścią jest „Game Reserve”, czyli rezerwat, w którym za opłatą można polować. Turyści mają do dyspozycji okrągłe chaty w stylu afrykańskim.

W Mbuftu (Dystrykt Lubombo) odwiedziliśmy jedno gospodarstwo. Mieszkała w nim pani (na zdjęciu) i jej wnuki. Rodzice zmarli na AIDS. W większości rodzin wychowaniem dzieci zajmowały się babcie. Wnętrze chaty było bardzo ubogie. Pani hoduje kury, ma pole kukurydzy. Obok mieszkają jej krewni. Podarowaliśmy jej mąkę, olej i środki czystości.

Wirusem HIV zarażonych jest ok. 43% ludności. Mężowie wyjeżdżali do pracy do RPA na roczne kontrakty. Tam korzystali z usług prostytutek. Wracając, zarażali swoje żony.
Średnia długość życia w chwili urodzenia była 33,22 lat w 2005 r., 47,85 lat w 2010 r. oraz 60,01 lat w 2020 r

Kilkunastoletnia dziewczyna na łące porośniętej przez gatunek inwazyjny *Parthenium ambroziejowate* (*Parthenium hysterophorus*). Nektar służy jako pożywienie roznoszącą malarię samicom widliszka. Na drugim planie jest akacja (*Acacia tortilis*). Jej korzenie w poszukiwaniu warstwy wodonośnej mogą sięgnąć na głębokość 50-60 m.

Tekst i zdjęcia Antoni Winiarski na podstawie pielgrzymki KIK w 2010 r.
<http://www.kik.katowice.opoka.org.pl/old/pierpa1.html>

Artykuł ukazał się w biuletynie Klubu Inteligencji Katolickiej w Katowicach „Dłatego” nr 353 z 28 maja 2021 r.

Przypomnienie o takim pojęciu jak prawda

Prezes Trybunału Konstytucyjnego Julia Przyłębska odebrała tegoroczną nagrodę im. Grzegorza I Wielkiego, przyznawaną przez miesięcznik "Nowe Państwo". Nagroda nadawana jest za stawanie w obronie prawdy w życiu publicznym. Prawdzie Julia Przyłębska poświęciła swoje przemówienie. Powiedziała m.in.:

„Prawda³, dążenie do prawdy, poszukiwanie prawdy to coś, co wyróżniało kulturę europejską poprzez tworzenie wiedzy, także wiedzy naukowej. Przyczyniło się do jej triumfu, rywalizacji z innymi cywilizacjami. Dotyczy to także porządku polityczno-prawnego. Poszukiwanie najlepszego ładu konstytucyjnego wyłoniło takie wartości, jak republika i demokracja. Dziś to szczególnie ważne, żyjemy bowiem w czasach, w których ideologowie ponowoczesności ogłaszają nam, że prawdy nie ma, bo nie sposób jej jednoznacznie ustalić, bo jest niepotrzebna, bo szkodzi. Faworyzuje tych, którzy pretendują do jej posiadania. "Każdy ma swoją prawdę" - posiadają. Na miejsce prawdy wkracza narracja, a na miejsce poszukiwania prawdy, dochodzenia do niej, wkracza jazgotliwy warkot narracji. Dziś także w postaci fake newsów, zwykłych kłamstw fabrykowanych dla chwilowego medialnego triumfu albo trwałego zakłamywania rzeczywistości. Dlatego z prawdą wiąże się dziś odwaga jej poszukiwania i głoszenia, nawet za cenę medialnego linczu. Prawda ma charakter intersubiektywnej akceptacji. Głosząc prawdę, oczekujemy jej uznania przez innych. A co, jeżeli mamy przeciwko sobie potężne media i związane z tym grupy interesów, które świadomie głoszą kłamstwa i półprawdy? Jesteśmy przecież zawsze nie tylko ludzki- mi indywidualami, ale także członkami rozmaitych grup, które wyznaczają naszą tożsamość i dają nam pewnego rodzaju egzystencjalne bezpieczeństwo.

- Polska jest wartością, bycie w naszej wspólnocie historyczno-kulturowej. Powinniśmy być dumni z własnej przeszłości! Nie poddawać się pedagogice wstydu i nie czuć się zażenowanymi, że tkwi w nas pewnego rodzaju mesjanizm patriotyzmu, jak umiłowanie Ojczyzny i wolności. Często słyszę "prawda zwycięży", jakby prawda miała jakąś magiczną siłę i sama z siebie zwyciężała, a my możemy spokojnie na to czekać. Nie, proszę państwa! **Prawda może zwyciężyć tylko dzięki nam, naszej odwadze do głoszenia i obrony prawdy.**"

PS

Gdzie należałoby szukać szczególnego uwrażliwienia na poznawanie prawdy? Można przyjąć, że w nauce i szkolnictwie wyższym. Lecz, niestety tego nie wymaga się od naukowców i nauczycieli akademickich. Obowiązująca ustawa prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁴ z 2018 roku, unika określenia, które powinno być podstawowym postannictwem ludzi edukacji i nauki. W preambule jedynie uznaje, że *dążenie do poznania prawdy i przekazywanie wiedzy z pokolenia na pokolenie jest szczególnie szlachetną działalnością człowieka*. Czy nie jest czas aby *dążenie do prawdy, poszukiwanie prawdy ...* oraz jej przekazywanie w dalszym ciągu *wyróżniało kulturę europejską*, tak jak stwierdziła to Prezes Trybunału Konstytucyjnego Julia Przyłębska. I znalazło precyzyjny prawny wyraz, bardzo potrzebny w naszym szkolnictwie wyższym i nauce.

Wojciech Pillich

³ <https://niezalezna.pl/390555-szczegolna-rola-prawdy-prezes-tk-julia-przylebska-powinnismy-byc-dumni-z-wlasnej-przeszlosci-foto-18806>

⁴ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669).

Foto: Autorstwa Lesław Zimny z polskiej Wikipedii

Pani Ludwika Ogorzelec

- została podczas XI Kongresu Polska Wielki Projekt odznaczona Nagrodą im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.

Prof. Piotr Witakowski przesyłając tę wiadomość napisał: *Z wielką radością pragnę poinformować, że autorka logo Konferencji Smoleńskich - pani Ludwika Ogorzelec - została podczas XI Kongresu Polska Wielki Projekt odznaczona Nagrodą im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Czytając werdykt Kapituły Nagrody była minister kultury Joanna Wnuk-Nazarowa stwierdziła, że "decyzją kapituły w roku 2021 nagrodę tę otrzymuje rzeźbiarka, twórca prawy i sprawiedliwy, pani Ludwika Ogorzelec". Nagrodę wręczył osobiście Wicepremier Jarosław Kaczyński podkreślając, że twórczość artystki znana od dawna na całym świecie nareszcie zaczyna być dostrzegana również w Polsce. Obecna jest jej wystawa w Centrum Sztuki Współczesnej w Zamku Ujazdowskim w Warszawie. Sylwetkę artystki przedstawił Premier Mateusz Morawiecki.*

Z jego słów dowiedzieliśmy się, że jej dzieła prezentowane były już na wszystkich kontynentach. Ale jest ona nie tylko artystką. Może też być wzorem patriotyzmu. Od najmłodszych lat była zaangażowana w walkę o demokratyczne przemiany w Polsce, a w stanie wojennym należała do Solidarności Walczącej, w imieniu której była emisariuszką na Zachód. Laudacje przedstawiające twórczość artystyczną laureatki wygłosili malarz Maciej Mazurek oraz rzeźbiarz Jerzy Kalina.

Pani Ludwika Ogorzelec jest także autorką logo Konferencji Smoleńskich. Materiały z tych Konferencji są nadal dostępne na stronie <http://konferencjasmolenska.pl/>.

Pan prof. Piotr Witakowski przesyłając gratulacje napisał: *Pani Ludwiko, w imieniu własnym i uczestników Konferencji Smoleńskich gratuluję zaszczytnej nagrody. Ale przede wszystkim proszę przyjąć podziękowanie za całą Pani działalność artystyczną i patriotyczną, której drobnym ale istotnym fragmentem było opracowanie wspomnianych logo Konferencji Smoleńskich.*

Dołączamy do tych gratulacji. Redakcja „Wiadomości KSN”

WSPOMNIENIA

Ś.P.

Przemysław Majewski

Doktor inżynier, wieloletni nauczyciel akademicki Politechniki Warszawskiej. Jeden z założycieli NSZZ „Solidarność” w Instytucie Maszyn Roboczych Wydziału SiMR Politechniki Warszawskiej.

Ś. P. Przemysław Majewski zmarł w dniu 11 maja 2021 r. Poczynając od studiów (ukończył wydział łączności PW) był związany z Politechniką Warszawską. W 1977 r. uzyskał stopień doktora z dziedziny Elektrotechniki Samochodowej. Pracował na stanowisku starszego wykładowcy w Instytucie Maszyn Roboczych Ciężkich. Był specjalistą z zakresu elektroenergetyki pojazdów.

Prowadził wykłady i ćwiczenia z przedmiotów Elektrotechnika i Elektronika Napędy Elektryczne i Elektrotechnika Samochodowa dla studentów Wydziału SiMR, a także na sąsiednich wydziałach. Był autorem i współautorem skryptów i stanowisk laboratoryjnych. Otrzymał Nagrodę Zespołową stopnia trzeciego Ministra

Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze oraz nagrodę zespołową stopnia drugiego Ministra Edukacji Narodowej, z Tytułu Osiągnięć Naukowych i Postępu Naukowo-Technicznego. W latach 1972-1975 pełnił funkcję Kierownika Laboratorium Elektrycznego i Elektrotechniki Samochodowej, a w latach 1978-81 Kierownika Zespołu Dydaktyczno-Wychowawczego Napędów Elektrycznych i Sterowania. Wielokrotnie był wybierany w skład Rady Wydziału SiMR.

Dla nas z „Solidarności” Politechniki Warszawskiej, to nasz kolega, który nieprzerwanie, poczynając od powstania Samorządnego, Niezależnego Związku Zawodowego trwał przy „Solidarności”, a właściwie to wcześniej. To z Przemkiem wędrowaliśmy z Politechniki Południe do terenu głównego Politechniki, by tu wraz z przedstawicielami z innych wydziałów przygotowywać przemiany. W swoim instytucie Maszyn Roboczych Ciężkich został wybrany na przewodniczącego „Solidarności”. W czasie stanu wojennego pozostał w szeregach prowadzących niejawną działalność Związku i uczestniczył w kierowaniu niejawną działalnością Związku na Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych.

Po ponownym zalegalizowaniu NSZZ „Solidarność” dalej czynnie działał na terenie Wydziału i w Organizacji Zakładowej Politechniki Warszawskiej. Był wielokrotnie wybierany na przewodniczącego Zakładowej Komisji Rewizyjnej NSZZ „Solidarności” w PW. Był twórcą biuletynów „Solidarności” PW tzw. KaPoW-ników oraz Kwartalników. Pod jego redakcją zostało wydanych kilka książek. Nie szukał pokłasku. Nieprzerwanie rzetelnie działał...

Żegnaj drogi Druhu na dobrą i złą pogodę. Cześć Twojej pamięci.

Janusz Sobieszkański

W wieku 57 lat odszedł

Ś. P. Krzysztof WOŹNIAK.

Był w latach 90. ubw. delegatem do naszej RSN z ówczesnego Instytutu Chemii Nieorganicznej (obecnie jest to gliwicki Z-d ChNb Inst. Nowych Syntez Chemicznych w Puławach, wchodzącego w skład Sieci Badawczej Łukasiewicz), z którego przeszedł do pracy w Zarządzie Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Solidarność w Katowicach.

Wieczne odpoczywanie racz Mu dać Panie...

- Rodzinie Ś.P. Kolegi Krzysztofa składamy wyrazy naszego współczucia i wsparcia.

Andrzej STANIEK i Kazimierz A. SICIŃSKI RSN Katowice

Wieczny odpoczynek racz Mu dać Panie , niech spoczywa w pokoju , a anielski orszak Jego duszę przyjmie i zanieś Ją ku wyżynom nieba.

Cześć Jego Pamięci .

Andrzej Perzyński były przewod.KZ „S” w IUNG-PIB w Puławach

WYBRANE WYDARZENIA

Kwiecień – maj - czerwiec 2021

14 kwietnia. Przed południem pada drobny śnieg. 21 283 nowe przypadki SARS-CoV-2. Zmarły 803 osoby zakażone. Ograniczenia przedłużone o tydzień.

15 kwietnia. Trybunał Konstytucyjny ogłosił wyrok w sprawie „automatycznego” pełnienia obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich po zakończeniu kadencji. Uznał, że jest to niezgodne z Konstytucją. Orzekł, że parlament w tej kwestii powinien w ciągu trzech miesięcy przyjąć stosowną ustawę.

17 kwietnia. 15 736 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 616 osób zakażonych. Europa obawia się czwartej fali pandemii spowodowanej mutacją brazylijską.

Ostatnie pożegnanie księcia Filipa. Pogrzeb wojskowy odbył się na zamku w Windsorze - rezydencji królów angielskich.

Od kilkunastu dni utrzymuje się napięcie spowodowane dyslokacją wojsk rosyjskich w pobliże granicy z Ukrainą.

18 kwietnia. Bardzo zły jest stan zdrowia przebywającego w więzieniu opozycjonisty, Aleksieja Nawalnego. Deputowani z kilku zgromadzeń ustawodawczych skierowali list do prezydenta Władimira Putina, w którym żądają, aby do Nawalnego dopuścić lekarza.

Czeski rząd oskarża rosyjskie służby specjalne o spowodowanie 6 lat temu pożaru w składnicy broni. W pożarze poniosło śmierć dwóch ludzi. (Amunicja z tej składnicy miała być wysłana na Ukrainę.) Oskarżenie sformułowane po przeprowadzeniu śledztwa. Czeski rząd wydalili z kraju 18 dyplomatów rosyjskich.

W TVP wyemitowano film Ewy Stankiewicz „Stan zagrożenia”, prezentujący szereg ustaleń i badań dotyczących katastrofy Smoleńskiej.

Chińska firma Huawei, światowy producent urządzeń telekomunikacyjnych podsłuchiwała rozmowy telefoniczne w Holandii, w tym i premiera Holandii.

19 kwietnia. Na Marsie swój pierwszy lot wykonał helikopter stacjonujący na łażyku. Była obawa, czy przy tak bardzo rozrzedzonej atmosferze planety lot będzie realny. Udało się. To historyczne wydarzenie.

21 kwietnia. 13 926 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 740 osób zakażonych. Zapowiedziano poluzowanie obostrzeń w 11 województwach. W 5 województwach pozostaną utrzymane dotychczasowe ograniczenia.

22 kwietnia. Podczas drugiego dnia Szczytu Klimatycznego wystąpił prezydent Andrzej Duda.

Polska wydalila z kraju 3 pracowników ambasady rosyjskiej. W odwecie Rosja wydalila 5 pracowników polskiej ambasady.

Czesi wydalili 60 pracowników rosyjskiej ambasady.

Wojska rosyjskie zostały wycofywane znad granicy z Ukrainą.

23 kwietnia. 10 858 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 539 osób zakażonych. Na dzisiaj przypada rejestracja rocznika 1972 na szczepienia. Od 26 kwietnia nastąpi przyspieszenie. Każdego dnia będzie rozpoczynała się rejestracja dwóch roczników, a od 7 maja rejestracja będzie obejmować po trzy roczniki.

25 kwietnia. 7 219 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarły 193 osoby zakażone.

Na spotkaniu przywódców partii tworzących Zjednoczoną Prawicę (PiS, Porozumienie, Solidarna Polska) doszło do porozumienia. Jak podaje na Twitterze Krzysztof Sobolewski (PiS) "Wszystkie strony wyrażają wolę zawarcia porozumienia programowego na lata 2021-23. Odpowiednie kroki zostaną podjęte w najbliższych dniach."

27 kwietnia. 5 700 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 460 osób zakażonych.

W Sejmie na spotkaniu przedstawicieli Lewicy z premierem M. Morawieckim w obecności posłów PiS osiągnięto porozumienie w sprawie Funduszu Odbudowy UE i Krajowego Planu Odbudowy. Rząd zgodził się na postulaty zgłaszane przez Lewicę. Lewica będzie głosowała za przyjęciem tych dokumentów. Totalna opozycja oskarża Lewicę o zdradę.

28 kwietnia. 8 895 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 636 osób zakażonych. Rząd przedstawił harmonogram stopniowego łagodzenia restrykcji w maju. Nie będzie obowiązywał podział kraju na rejony. Będą obowiązywać jednolite zasady bezpieczeństwa na terenie całego kraju.

Od 1 maja będą dostępne obiekty sportowe, także w krytych obiektach. Otwarte zostają zakłady fryzjerskie i salony kosmetyczne.

Od 4 maja mogą być otwarte muzea i galerie sztuki (limit 1 osoba na 15 m²) i przy zachowaniu wymagań sanitarnych.

Od 4 maja przestaje obowiązywać nauczanie hybrydowe w klasach 1-3. Od 15 maja będzie obowiązywał tryb hybrydowy w klasach 4-8 i w szkolnictwie średnim. Od 29 maja ma powrócić nauczanie stacjonarne w całym szkolnictwie podstawowym i średnim.

Od 8 maja zostają otwarte hotele, ale przy 50% obłożeniu dostępnych miejsc.

Od 15 maja mogą być otwarte ogródki restauracyjne. Od 29 maja mogą być otwarte także sale restauracyjne, ale przy wykorzystaniu 50 % miejsc.

Od 15 maja przestaje obowiązywać noszenie maseczek w przestrzeni otwartej.

Po kilkumiesięcznych negocjacjach strony rządowej i przedstawicieli związków zawodowych parafowano w Katowicach umowę społeczną – porozumienie na rzecz sprawiedliwej transformacji sektora górniczego i województwa katowickiego. Proces wygaszania kopalń do roku 2049 powiązано z ustawową gwarancją pracy górników do emerytury lub osłonę socjalną oraz odprawą pieniężną w wysokości 120 tys. zł. Budżet państwa ma dopłacać do redukcji mocy produkcyjnych w kopalniach, które będą stopniowo zamykane. W umowie zawarto też mechanizm wsparcia dla przemian w województwie katowickim. Dalsze postępowanie wymaga przyjęcia stosownych ustaw i zakończy się z chwilą notyfikacji tej umowy przez Unię Europejską. (Główny niepokój wynika z obawy czy UE nie uzna wynegocjowanego wsparcia dla kopalń i górników za niedozwoloną pomoc publiczną.)

29 kwietnia. Dwudziestu francuskich generałów w stanie spoczynku podpisało list w obronie Francji przed dyktatem obcokrajowców.

1 maja. Święto Pracy.

2 maja. Święto Flag i Święto Polonii i Polaków za Granicą.

3 maja. Święto Konstytucji 3 Maja. (Str. 2.) 2 525 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 28 osób zakażonych.

4 maja. Rozpoczęły się egzaminy maturalne. Dzisiaj egzamin pisemny z języka polskiego.

W sejmie odbyło się ważne głosowanie w sprawie ratyfikacji Funduszu Odbudowy UE. Za głosowało 290, przeciwko – 33, wstrzymało się – 133 posłów. Plan Platformy, stordedowania ratyfikacji Funduszu, nie powiódł się, ale jeszcze trzeba poczekać na decyzję Senatu.

6 maja. 6 431 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 510 osób zakażonych.

Firmy Moderna i Pfizer ogłosiły, że konieczne będzie przyjęcie III dawki szczepionki przeciw COVID-19.

W Rumuni Prezydent RP uczestniczy w obradach szczytu „9” Bukaresztańskiej. Uczestniczy w nich także, choć zdalnie, prezydent Stanów Zjednoczonych J. Biden.

11 maja Izba Cywilna Sądu Najwyższego w pełnym składzie odroczyła we wtorek posiedzenie ws. zagadnień prawnych przedstawionych przez I prezes SN Małgorzatę Manowską, dotyczących spraw związanych z kredytami walutowymi - poinformował rzecznik prasowy SN sędzia Aleksander Stępkowski.

12 maja. Hiszpańska służba bezpieczeństwa zawiadomiła Europę o możliwości zamachów na policjantów, planowanych przez Al-Kaidę.

Nasilenie konfliktu Izraelsko Palestyńskiego. Hamas ostrzeliwuje Izrael rakietami wystrzelonymi ze Strefy Gazy. Izrael odpowiada ostrzałem raketowym i nalotami samolotów. Trwają także starcia uliczne w Jerozolimie. Są zabici i ranni – po obu stronach.

15 maja. 2 896 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 298 osób zakażonych. Obecnie zostało zaszczepionych ponad 15 mln osób, w tym w pełni zaszczepionych jest ponad 4 mln 200 tysięcy.

Na konwencji programowej PiS został przedstawiony nowy rządowy program rozwoju Polski – Polski Ład. Program zaprezentowali: J. Kaczyński, M. Morawiecki, J. Gowin i Z. Ziobro. Kompleksowy program Polski Ład został ujęty w dziesięciu rozdziałach: Plan na zdrowie; Uczciwa praca - godna płaca; Dekada rozwoju; Rodzina i dom w centrum życia; Polska - nasza ziemia; Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek; Dobry klimat dla firm; Czysta energia - czyste powietrze; CyberPoland 2025 i Złota jesień życia.

Atak hakerski na Colonial Pipeline, operatora amerykańskiego rurociągów transportujących paliwo do południowo-wschodnich stanów USA. Na tym obszarze przez 6 dni utrzymywał się kryzys paliwowy. Firma podobno zapłaciła 5 mln. dolarów okupu za odblokowanie systemu.

19 maja. Rząd ma zamiar zlustrować organizacje pozarządowe.

21 maja. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE), jednoosobowo, nakazuje Polsce natychmiastowe wstrzymanie wydobycia węgla brunatnego w Turowie. W tej sprawie wnioski do TSUE wnieśli Czesi posądzając, iż polska kopalnia odkrywkowa powoduje obniżenie wód gruntowych w Czechach. Elektrociepłownia w Turowie spalająca węgiel brunatny zasila Polskę w energię elektryczną na poziomie 7% krajowego zapotrzebowania. Praca około 70 tysięcy osób jest powiązana z funkcjonowaniem kompleksu kopalnia-elektrociepłownia.

22 maja. Na terenie Kopalni Węgla Brunatnego w Rogowcu koło Bełchatowa wybuchł pożar. Pali się taśmociąg transportujący węgiel brunatny.

Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski komentując nakaz TSUE o natychmiastowym zamknięciem kopalni węgla brunatnego w Turowie, powiedział „Jest postanowienie sądu i rządzący muszą się do niego zastosować, niezależnie od tego jak ono jest bolesne, jak trudne.”

23 maja. Samolot linii Ryanair lecący z Aten do Wilna podczas przelotu nad Białorusią został zmuszony do wylądowania w Mińsku. Podano fałszywą informację, że w samolocie znajduje się bomba. Bomby nie było. Po wylądowaniu zatrzymano białoruskiego opozycyjnego dziennikarza i blogera Romana Pratasiewicza i jego partnerkę. Władze białoruskie oskarżają go o terroryzm, a za terroryzm grozi nawet kara śmierci. Z Mińska do Wilna nie odleciało tym samolotem jeszcze kilku pasażerów.

24 maja. Białorusini znajdujący się w Polsce protestują przeciwko zatrzymaniu opozycjonisty i zwracają się do Unii Europejskiej o wsparcie ich dążeń do demokratyzacji Białorusi.

Delegacja polska z prezydentem A. Dudą składa wizytę w Turcji. Podpisano szereg szczegółowych umów. Miedzy innymi na zakup tureckich dronów bojowych.

25 maja. 1 000 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 110 osób zakażonych. Od 1 lipca uruchomiona zostanie loteria Narodowego Programu Szczepień.

Na szczycie Unii Europejskiej podjęto decyzje w sprawie sankcji dla reżimu Łukaszenki. Wprowadzono zakaz lotów pasażerskich pomiędzy UE i Białorusią. Przestrzeń powietrzna UE zostaje zamknięta dla lotnictwa białoruskiego. Rozpatrywane jest dalsze zwiększanie sankcji.

27 maja. Senat RP przyjął ustawę ratyfikacyjną, dotyczącą Funduszu Odbudowy. Propozycja PO by ustawę wzbogacić o preambułę padła w głosowaniu.

28 maja. 946 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 117 osób zakażonych. Europejska Agencja Leków dopuszcza szczepienie młodzieży w wieku 12 – 15 lat. Nastolatkom będą szczepieni szczepionką firmy Pfizer.

W Katowicach podpisano umowę społeczną pomiędzy rządem, przedstawicielami związków zawodowych ze sfery górnictwa i przedstawicielami firm współpracujących z górnictwem. Wygaszanie kopalń węgla energetycznego ma nastąpić do roku 2049. Ta umowa wymaga notyfikacji Unii Europejskiej.

31 maja. Od dnia dzisiejszego w szkołach wraca nauczanie w trybie stacjonarnym. W Indiach w dniu dzisiejszym zarejestrowano ponad 173 tysiące nowych zarażeń.

Premier Mateusz Morawiecki wraz z wieloma ministrami składa wizytę w Hiszpanii. Omawiano wiele tematów: przeciwdziałanie pandemii, politykę klimatyczną, problemy związane z napływem obcokrajowców, ale także wiele innych, w tym współpracę gospodarczą.

W Łodzi zostanie upamiętniony niemiecki obóz koncentracyjny dla dzieci.

1 czerwca. Samolot PL LOT został zatrzymany podczas kołowania na lotnisku w Petersburgu, Do samolotu podjechali policjanci rosyjscy i wyprowadzili Andrieja Piwowarowa, byłego przywódcę opozycyjnego ruchu Otwarta Rosja.

2 czerwca. 664 nowe przypadki SARS-CoV-2. Zmarło 128 osób zakażonych. Od 6 czerwca będą poluzowane przepisy dotyczące m.in. transportu zbiorowego i organizacji wesel.

3 czerwca. Boże Ciało. 572 nowe przypadki SARS-CoV-2. Zmarło 91 osób zakażonych.

W tym dniu w Polsce od wielu lat ulicami polskich miast zmierzają procesje do czterech ołtarzy. Ze względu na pandemię, podobnie jak w ubiegłym roku zrezygnowano z dużych procesji. Najczęściej były to procesje kameralne np. wokół kościoła.

4 czerwca. 319 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 26 osób zakażonych.

Duńska Komisja Odwoławcza ds. Środowiska i Żywności cofnęła pozwolenie środowiskowe na budowę rurociągu Baltic Pipe, którym ma być przesyłany gaz z Norwegii przez Danię do Polski. Decyzja jest spowodowana obawami, że rurociąg na odcinku lądowym przebiegającym przez Danię może zniszczyć tereny rozrodu i odpoczynku niektórych gatunków myszy i nietoperzy. Ta decyzja stanowi wielkie zagrożenie dla rozwoju gospodarczego Polski

5 czerwca. 415 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 38 osób zakażonych.

Kolejne luzowanie ograniczeń. Na weselach i zgromadzeniach będzie mogło uczestniczyć do 150 osób, nie licząc osób w pełni zaszczepionych. Od niedzieli zostanie przywrócona możliwość organizowania targów, konferencji i wystaw. Otwarte będą też sale zabaw. Limit 1 os./15 m². W transporcie dopuszczalna liczba pasażerów zostaje powiększona do 75% obłożenia.

10 czerwca. Czwartek. 382 nowe przypadki SARS-CoV-2. Zmarły 84 osoby zakażone. Częściowe zaćmienie słońca.

Parlament Europejski uchwalił rezolucję w sprawie mechanizmu warunkowości. Krytykuje w niej Komisję Europejską za brak uruchomienia procedur określonych w rozporządzeniu w sprawie warunkowości w przypadkach naruszenia praworządności w Unii Europejskiej. Upoważniono Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, aby najpóźniej w przeciągu dwóch tygodni wezwał Komisję Europejską do „wypełnienia swoich zobowiązań”, wynikających z nowego rozporządzenia. Europosłowie uważają, że Komisja nie wywiązuje się z obowiązku zdecydowanych działań w sprawie ochrony funduszy unijnych.

13 czerwca. W Wielkiej Brytanii (w Kornwalii) zakończył się trzydniowy szczyt G7.

14 czerwca. Sejm wybrał Lidię Staroń na Rzecznika Praw Obywatelskich. L. Staroń obecnie jest senatorem RP. Jej kandydaturę zgłosiła Zjednoczona Prawica. Jest znana od wielu lat z obrony pokrzywdzonych obywateli. Wielokrotnie telewizja informowała o jej interwencjach, np. w sprawie bezprawnych działań komorników. Smaczkiem towarzyszącym wyborom jest informacja, że wicepremier J. Gowin namawiał ją na kandydowanie, a w trakcie głosowania wraz z częścią posłów z Porozumienia głosował na jej kontrkandydata. Czy zakończy się wieloodcinkowy serial o odrzucaniu przez Senat kandydatów na Rzecznika Praw Obywatelskich, rozstrzygnie się podczas głosowania w Senacie.

15 czerwca. Od wczoraj w Brukseli odbywa się szczyt NATO. Po raz 30. spotkali się przywódcy krajów wchodzących w skład Sojuszu. Celem spotkania jest wzmocnienie jedności Sojuszu i przygotowanie go na wyzwania przyszłości. Szef Sojuszu Jens Stoltenberg podczas konferencji prasowej powiedział: Cel nadrzędny NATO nie zmienia się, ale świat stał się bardziej skomplikowany i siłą Sojuszu jest to, że potrafi dostosować się i odpowiedzieć na wyzwania bardziej skomplikowanego świata. Zaznaczył - wszyscy liderzy zgodzili się, że w obliczu globalnych wyzwań Europa i Ameryka Północna muszą silnie stać przy NATO, żeby bronić naszych wartości i naszych interesów. Zwłaszcza w czasach, gdy reżimy autorytarne, takie jak Rosja i Chiny, rzucają wyzwanie porządkowi międzynarodowemu opartemu na zasadach, ale NATO pozostaje wierne swojemu dwutorowemu podejściu: gotowości do obrony i dialogu. Prezydent Stanów Zjednoczonych powiedział: Artykuł 5 traktatu NATO jest nienaruszalny. Niech cała Europa wie, że Stany Zjednoczone tu są.

16 czerwca. 241 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarły 62 osoby zakażone. Mamy 80 przypadków mutacji indyjskiej (mutacja Delta). Ten wariant jak wskazują doświadczenia brytyjskie szczególnie szerzy się wśród dzieci.

W Genewie spotkali się prezydenci Stanów Zjednoczonych i Rosji, Joe Biden i Władimir Putin. Spotkanie w cztery oczy trwało około czterech godzin. Nieco krócej niż planowano. Poruszono wiele kwestii: utrzymywanie w ryzach zbrojenia strategicznego, problemy rejonu arktycznego, konflikt z Ukrainą, bezpieczeństwo cybernetyczne, losy działaczy opozycyjnych w Rosji. Uzgodniono powrót na swoje stanowiska ambasadorów Rosji i Stanów Zjednoczonych.

Odbyło się tajne posiedzenie Sejmu RP w sprawie cyberataku. Hakerzy zaatakowali urządzenia komunikacji elektronicznej polskich polityków i posłów.

Prezydent RP odznaczył piłkarza Kubę Błaszczykowskiego Komandorskim Krzyżem Orderu Odrodzenia Polski.

17 czerwca. 218 nowych przypadków SARS-CoV-2. Zmarło 46 osób zakażonych. We Francji zniesiono obowiązek noszenia maseczki na otwartej przestrzeni.

Wizyta prezydenta Niemiec Franka-Waltera Steinmeiera w Polsce z okazji 30. rocznicy podpisania traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Odbyło się spotkanie prezydenta Niemiec z prezydentem Polski Andrzejem Dudą. Podczas spotkania A. Duda powiedział „Byłbym rad, gdybyśmy powrócili do ważnego dialogu dotyczącego polskich strat wojennych w zakresie dóbr kultury”.

**Będą WAKACJE,
więc może
z plecakiem przez
Polskę !!!**

**Tak
czy siak,
życzymy
zdrowych
i pięknych
WAKACJI !!!
Redakcja**

Autorstwa Gustave Courbet - 1. The Yorck Project (2002) 10.000 Meisterwerke der Malerei (DVD-ROM), distributed by DIRECTMEDIA Publishing GmbH. ISBN: 3936122202.2./3. Musée Fabre, Official gallery link4. Freunde der Nationalgalerie, Staatliche Museen zu Berlin, Presse, Domena publiczna, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=149648>

* * *

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzenia poprawek, skracania oraz rezygnacji z opublikowania pracy bez podania przyczyn. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Redakcja Wiadomości KSN nie ponoszą odpowiedzialności za treść prac i osobiste poglądy autorów. Polemika z autorami możliwa jest przez przesłanie listu do Redakcji.

Wiadomości KSN Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Małgorzata Kaczyńska, Wojciech Pillich, Janusz Sobieszczęński, Krzysztof Weiss.

**Redaktor naczelny: Janusz Sobieszczęński,
opracowanie techniczne: Ewa Sobieszczęńska.**

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: ksn@solidarnosc.org.pl ; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN on-line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl>